

ÉRTÉKTEREMTÉS FELELŐSSÉGGEL

B. Braun Magyarország | CSR-beszámoló 2018

BEVEZETŐ

A B. Braun alapításának 180. évfordulóját ünnepli, ám küldetésünkhöz az eltelt évek alatt mindvégig hűek maradtunk: célunk az, hogy partnereinkkel folytatott konstruktív párbeszéd útján hatékony megoldásokat fejlesszünk ki, és megosz-
szuk szakértelmünket. Ehhez immáron 64 országban 64 ezer munkatárs járul hozzá, Magyarországon pedig 2500-an dolgoznak a B. Braun kötelékében azért, hogy cégünk beteljesít-
hesse jövőképét: megóvjuk és javítsuk az emberek egészségét világszerte.

Vállalatcsoportunk 30 éve jelen van Magyarországon mint a hazai egészségügy egyik vezető szereplője. Országszerte 18 dialízisközpontot működtető hálózatunk már három évtizede nyújt életben tartó dialíziskezelést a vesebetegek számára, Gyöngyösön orvosi eszközök gyártásával foglalkozunk, a bu-
dapesti cégközpontban pedig kiemelkedő színvonalú egészségügyi termékek értékesítése és dialízisszoftverek fejleszté-
se zajlik.

Bár értékrendünk állandó, a körülöttünk létező világ egyre gyorsabban változik, így számunkra is lételem a folyamatos fejlődés, az innováció. Ennek jegyében zajlik történetünk eddigi legnagyobb beruházása, amelynek keretei között 2019 végéig felépül új, gyöngyösi gyáregységünk, 400 új munkavállalónak biztosítva stabil állást.

A B. Braun családi vállalkozásként indult útjára 1839-ben, és a cégalapítás idején meghatározó értékek között számos olyat találunk, amelyek a mai napig változatlanok. Nagyon fontos számunkra a társadalmi felelősségvállalás, így cégünk évről évre értékes ügyeket támogatva segíti a sikerre hivatott magyarországi alapítványokat és szervezeteket. Idei CSR-kiadványunkban visszatekintünk a 2018-as évre, és bemutatjuk azokat az emberi történeteket, amelyek eredményeihez támogatásunkkal mi is hozzájárulhattunk. Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy ismét részt vehettünk az Élelmiszerbank karácsonyi adománygyűjtésén, támogathat-
tuk a Káposztásmegyeri Sport Klub fiatal focistáit, és felkarolhattuk a Berzelab tehetséges diákjait.

Beszámolónkban több érzelmmel telített, megható történet is helyt kapott. Munkatársaink javaslatai és szavazatai alapján támogattuk a Gyöngyösön működő Tündéerkert Tagóvodát, és meglátogattuk a budapesti dialízisközpont legrégebbi, há-
lás páciensét, Simonné Szabó Angyalkát is.

Mindemellett természetesen nem feledkeztünk meg a művé-
szeti rendezvényekről sem, hiszen 2018-ban is olyan kiváló kezdeményezések mellé álltunk, mint az Autistic Art, az Art Magazin, az Új Művészet és a Gallery Weekend.

Hiszünk benne, hogy széleskörű társadalmi felelősségvállalá-
si tevékenységünk országszerte segíti az értékteremtést és a tehetségek érvényesülését, továbbá hozzájárul ahhoz, hogy partnereink számára megbízható beszállító, dializált betegek-
ink szemében szakértő egészségügyi szolgáltató, kollégáink életében pedig hosszú távú munkahely lehessünk. Emellett büszkék vagyunk arra, hogy egymás után négyszer nyertük el az AON Legjobb Munkahely-díját, és a jövőben is azon fogunk dolgozni, hogy alapértékeink megtartásával a folya-
matos fejlődés útján járjunk.

Horn Péter
vezérigazgató

Bognár József
termelési divízió
igazgató

Csató András
gazdasági és kormányzati
kapcsolatokért felelős
igazgató

Kállai Tamás
értékesítési és
operatív igazgató

TARTALOM

A B. BRAUN ARCAI

Évtizedek dialízis mellett	6
Magyar szakértelemmel a biztonságos terápiaért	11
Egy kis csapattal a környezettudatos életmódért	14

B. BRAUN FOR CHILDREN

Önkéntesek a boldogabb gyermekkorért	18
Tábonyítás Hejőkürtön	22
Ovi a város szélén	24
A tehetségek szakkörei	26
Szerelemprojektek után tudatos építkezés	28
Nyolc év a művészet jegyében	30

MŰVÉSZET

A Gallery Weekend ünnepel	32
Hittel, szívvel, lélekkel	34

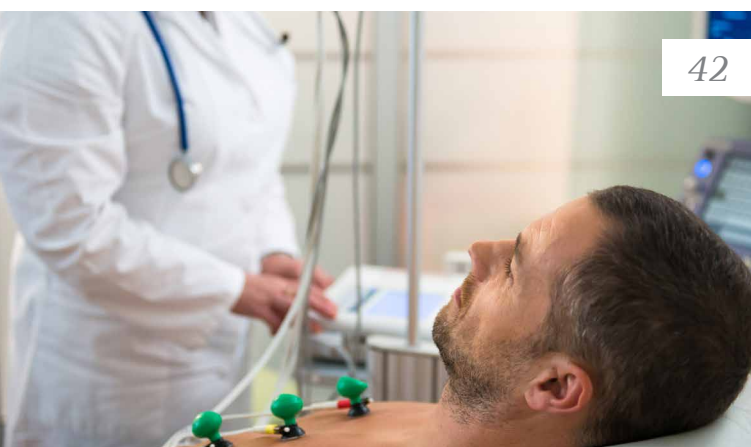
38

SPORT

Vonzó gyöngyösi sikerek	38
Fejlődő utánpótlás	40

EDUKÁCIÓ

A tapasztalatok új célokat jelölnek ki	42
Máshogy is történhetett volna	44
Az ötlet nem elég	46
Táborok, találkozások, barátságok	48
A biciklikerektől a mérővillamosig	50
Közös célokért – együtt	52

42

B. BRAUN-VÁLLALATCSOPORT

B. Braun-vállalatcsoport	54
A B. Braun Magyarország számokban	55
B. Braun Medical Kft.	56
B. Braun Trading Kft.	57
B. Braun Avitum Hungary Zrt.	58
Aesculap Akadémia	58

IMPRESSZUM

Főszerkesztő: Fazekas Mária

Szerkesztők: Krausz Jenő, Hári Dániel, Török Zoltán

Szerkesztőség: B. Braun Cégközpont, 1023 Budapest, Felhévizi u. 5.
Telefon: (06-1)-346-9700, Fax: (06-1)-438-4900

E-mail: szerkesztoseg@bbraun.com

Webcím: www.bbraun.hu, www.bbraun-avitum.hu

Kiadó: B. Braun Medical Kft., 1023 Budapest, Felhévizi u. 5.

ÉVTIZEDEK DIALÍZIS MELLETT

Lelki erő, szakmai hozzáértés és feltétlen családi szeretet

Harminc éve működik Magyarországon a B. Braun dialízis-hálózata, amely 1989 óta nyújt kiemelkedő színvonalú dialíziskezelést a vesebetegek számára. A B. Braun első hazai dialízisközpontja, a budapesti Szent Imre kórház területén található centrum hétfőtől szombatig fogadja a pácienseket, akiknek kezeléséről kiváló orvosok és ápolók gondoskodnak. A „műveseállomás” – ahogy sokan nevezik – alapításakor az ország első magán-egészségügyi létesítményeként hívta fel magára a figyelmet, amelyet országsszerte 17 további központ követett. Az egészségügyi hálózat kiépítésének fő célja az volt, hogy annak a több ezer magyar vesebetegnek is biztosíthatóvá váljon az életben maradáshoz nélkülözhetetlen dialíziskezelés, akik korábban ehhez nem jutottak hozzá. 1989 előtt ugyanis kizárólag az állami ellátórendszer kezelte a vesebetegséggel küzdőket, és a korlátozott ellátási kapacitás miatt egy orvosi szakbizottság határozta meg, hogy ki részesülhet kezelésben. Ebben az időszakban például már a betöltött 50 éves kor is kizáró oknak minősült. A Fabók József által létrehozott B. Braun-hálózat ezért küldetésének tűzte ki a dialízis lehetőségének biztosítását minden rászoruló beteg számára, és ezzel életek tízezreit mentette és hosszabbította meg az elmúlt három évtizedben.

A vesék a hasüregben a hátsó hasfalhoz rögzített, bab alakú, ököl nagyságú páros szervek. Létfonosságú szerepet játszanak az anyagcsere során keletkező salakanyagok kiválasztásában, és a testből való kiürítésében, továbbá a testnedvek összetételének szabályozásában és számos hormon termelésében. Vesebetegségről akkor beszélünk, ha a vesék eredeti feladataikat nem képesek kielégítően ellátni. Ha az állapot tartósan, nem gyógyíthatóan áll fenn, krónikus vesebetegségről van szó. Ez az állapot hosszabb-rövidebb idő alatt krónikus veseelégtelenséghez vezet, ami alatt általában a vese szűrőteljesítményének fokozatos csökkenését, elvesztését értjük. Krónikus vesebetegség számos ok miatt keletkezhet, közülük kiemelkedő gyakoriságú a cukorbetegség és a magasvérnyomás-betegség, valamint a kettő társulása. Előrehaladott vesekárosodás esetén a termelt vizeletben ürítendő anyagok mennyisége jelentősen lecsökken, ezáltal felhalmozódnak a szervezetben, vérszintjük megemelkedik. A beteg évekig panaszmentes maradhat, sokszor véletlenül, egyéb okból készült vizsgálaton fedezik fel. Ugyanakkor sajnos gyakran előfordul az, hogy a betegnél már súlyos ál-

lapot okozva akkor derül ki, amikor már azonnal vesepótló kezelés alkalmazására, dialízisre van szükség. A dialízis a vese funkciójának pótlására szolgál; tisztítja és szűri a vért, eltávolítja belőle a salakanyagokat, a fölös mennyiségű sót és vizet, továbbá fontos szerepet játszik a vérnyomás szabályozásában. Az 68 éves Simonné Szabó Angyalka a budapesti dialízisközpont legrégebbi betege, aki már 22 éve él együtt a dialízissel. Egy korábban elszenvedett agyvérzés következtében kissé nehezen mozog, és az utóbbi időben a látása is gyengült. Mindennek fényében különösen megtisztelő, hogy kedvesen és mosolyogva fogad bennünket, amikor pénteki kezelésének kezdetén meglátogatjuk egy rövid interjú reményében. Angyalka hetente háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken jön kezelésre, amely alkalmanként 4-4,5 fél órát vesz igénybe. „A dialízis gyakorlatilag az egész napomat kitölti. A forgalom miatt időben kell elindulnunk, majd a legalább 4 órán keresztül tartó kezelés után általában 17:30 körül szoktam hazaérni. Több másik beteggel együtt, betegszállítóval járok kezelésre, és viccesnek is találtuk, hogy a rendszeres csúcsforgalom után május 1-jén az ünnepnap miatt szinte száguldottunk az üres utakon” – mesél napi rutinjáról Angyalka, majd hozzáteszi, hogy néhány éve még más menetrend szerint járt dialízisre. „3 éven át a negyedik, éjszakai műszakba jártam. Este 10 felé kezdődött a kezelés, és reggel 5-kor értem haza. Aludtam néhány órát, majd 9-kor indultam munkába. Laboránsként dolgoztam a MOL-nál, ám az utóbbi években a fizikai egészségem jelentősen meggyengült, így már nem volt megoldható, hogy éjszaka járjak kezelésre, valamint megszűnt az éjszakai műszak és így utána 17 éven át délutános műszakba jártam kezelésre. Ekkor már nagyon ne-

hezen mozogtam, rosszul láttam, ezért a férjem várt minden kezelés után, hogy segítsen hazamenni, de aztán sajnos nagyon beteg lett, kórházba került, majd rövid időn belül meghalt. Így ismét műszakot kellett váltanom, hogy a család tudjon segíteni nekem. Azóta a második műszakba járok kezelésre.”

Angyalka vesebetegséggel született, ám nagyon sokáig nem volt szüksége dialízisre. „Az első évek kisgyerekként igen-

csak megterhelőek voltak, hiszen 6 éves koromig jóformán többe voltam kórházban, mint otthon. Ezt követően boldog évek következtek. 12 éven át jártam iskolába, és bizony én voltam az egyik legegészségesebb diák. Még akkor sem betegedtem meg, amikor az influenzajárvány közepén sok osztálytársamnak otthon kellett maradnia. A vesebetegség akkor kezdte ismét éreztetni hatását az életemben, amikor családot alapítottam. Lányom születésénél már voltak problémák, majd 1987-ben átestem egy alapos kivizsgáláson. Innentől kezdve vesegondozásban részesültem, amely tíz éven át biztosította a szükséges feltételeket” – emlékszik vissza a dializált hölgy.

Egy évtizednyi vesegondozást követően végül 1997-ben jött el a dialízis megkezdésének ideje. Angyalka orvosai ekkor döntöttek úgy, hogy a beteg biztonsága érdekében nem lehet tovább várni. „22 éve vagyok a B. Braun Avitum dializált páciense. Számomra ez megkerülhetetlen, életben tartó kezelés, hiszen a dialízis nélkül valószínűleg egy héten belül megfulladnék. Hetente háromszor itt vagyok, és átesek a kezelésen. Nincs mese, az életem megóvása céljából jönnöm kell, ha esik, ha fúj, függetlenül attól, hogy mekkora a forgalom. Ráadásul néha még így is előállnak veszélyes helyzetek. Többször előfordult, hogy soron kívül be kellett hozniuk a dialízisközpontba, mert váratlanul fulladni kezdtem. Az ultrahangvizsgálat az én esetemben már csak veseárnékyot jelez, ami azt jelenti, hogy a veséim szinte már teljesen leálltak, a veseátültetést pedig sosem ajánlották számomra az orvosok a komplikációk magas esélye miatt” – avat be a kezelés fontosságába a páciens, aki egyéb egészségügyi problémákkal is küzd. „Még 1990-ben volt egy agyvérzésem, amelynek következtében féloldali bénulást

”

HETENTE HÁROMSZOR ITT VAGYOK, ÉS ÁTESEK A KEZELÉSEN. NINCS MESE, AZ ÉLETEM MEGÓVÁSA CÉLJÁBÓL JÖNNÖM KELL, HA ESIK, HA FÚJ, FÜGGETLENÜL ATTÓL, HOGY MEKKORA A FORGALOM.

szenvedtem. A kiváltó okok egyike valószínűleg a magas vérnyomásom volt, ami még mindig probléma, ráadásul az utóbbi időben a látásom sem a régi."

Habár már több mint 20 éve együtt él a dialízissel, így minden napjai nem egyszerűek, Angyalka büszkén és kitartóan viseli a nehézségeket, szemeiben pedig könnyek csillognak, miközben lerántja a leplet azokról, akik a nehéz években mellette álltak. „Akármilyen nehéz volt a helyzet, a férjemre mindig számíthattam. Feltétel nélkül támogatott végig a 47 éves házasságunk során. Rendkívül szerencsés vagyok, hiszen kiemelkedően boldog kapcsolatban élhettem. Mindig ő volt kettőnk közül az egészséges, én pedig a betegeskedő. A sors fintora, hogy mégis ő ment el előbb” – eleveníti fel szerelme emlékét Angyalka, aki kettő felnőtt gyermek, egy 46 éves férfi és egy 44 éves nő édesanyja, valamint öt unoka büszke nagymamája. „Egy 21, kettő 18, egy 15 és egy 13 éves unokám van. Rájuk és a gyerekeimre egyaránt mindig számíthatok. Százhalombattáról származunk, jelenleg is ott élek, együtt a 18 éves unokámmal, aki rendkívül éretten viszonyul az állapotomhoz. Ahogy a többi családtagom, úgy ő is elfogadó és támogató, nem érezteti velem, hogy a betegségem teher a számára. Gyakran érdeklődik arról, hogy miben segíthet, mit hozhat. Nehéz volt az elmúlt időszak: 37 kilogrammra fogytam, és az is előfordult, hogy a klinikai halál állapotába kerültem. Nagyon hálás vagyok azért, hogy vannak olyanok, akikért érdemes élnem. A családom nélkül már biztosan nem verne a szívem. Valamint feltétel nélkül szeretném megköszönni a nővérek, orvosok áldozatos munkáját, amelynek szintén hatalmas része volt abban, hogy már 22 éve együtt tudok élni a dialízissel."

Beszélgetésünk végén fény derül arra is, hogy a családtagok támogatása mellett Angyalka saját belső ereje, kitartása is elengedhetetlen volt az elmúlt 22 év során. „A tíz éven át tartó vesegondozásom alatt végig azzal a tudattal él-

tem, hogy előbb-utóbb eljön az idő, amikor át kell váltani a dialíziskezelésre, de amikor ez megtörtént, még az előzetes lelki felkészülés ellenére is nagy traumát okozott. Viszont tudtam jól, hogy nem szabad behódolnom a betegségnek, élnem kell tovább az életemet. Ahogy telt-múlt az idő, alkalmam volt megtapasztalni, hogy mások is vannak hasonló helyzetben. A többi dializált beteggel sokat beszélgettem, összeharátkoztunk. Ez is segített abban, hogy idővel elfogadjam a helyzetet, és persze az sem utolsó szempont, hogy tudtam: ki kell tartanom ahhoz, hogy lássam felnőni az unokáimat."

Péntek van, és közeleg az ebédidő, amikor Angyalkával búcsút veszünk egymástól. A 22 éve a B. Braun dialízishálózatában kezelt hölgy élete nem volt mentes a megpróbáltatásoktól. Több mindent átvészelt, mint amire a legtöbb ember fel van készülve. És mégis, minden héten háromszor megérkezik a budapesti dialízisközpontba, hogy végigcsinálja a következő, több mint 4 órás kezelést, hiszen számára ez a garancia arra, hogy a lehető legtöbb időt tölthet azokkal, akiket szeret.

MAGYAR SZAKÉRTELEMMEL A BIZTONSÁGOS TERÁPIÁÉRT

A B. Braun fennállása óta arra törekszik, hogy a cégcsoport által fejlesztett és gyártott termékek a költséghatékonyság biztosítása mellett minden téren megfeleljenek a betegek és a felhasználók igényeinek, ezzel hozzájárulva a lehető legeredményesebb orvosi beavatkozásokhoz. Célunk, hogy hatékonyan szolgáljuk az emberi életet, az egészség megóvását és a beteg emberek állapotának javítását. Cégünk a kórházakat és egészségügyi intézményeket 5000 különféle orvosi eszközzel látja el, amelyek közül számos termék fejlesztési és gyártási helye is Magyarországon található. A budapesti cégközpontunkban működő Fejlesztési divízió fejlesztőmérnökei a világszerte működő dialízisgépeken futó szoftverek kifejlesztésével és tökéletesítésével foglalkoznak, gyöngyösi gyárunkban pedig többek között dialízishez és infúziós terápiákhoz elengedhetetlen orvosi eszközök előállítását végzik munkatársaink. A magyar szakemberek az általuk fejlesztett és gyártott kiemelkedő minőségű, biztonságos termékekkel évtizedek óta meghatározó szereplői a B. Braun nemzetközi sikereinek.

FEJLETT SZOFTVEREKSEL A BETEG EMBEREK GYÓGYULÁSÁÉRT

A B. Braun-vállalatcsoport melsungeni cégközpontja 2011-ben kompetencia-központtá nevezte ki a B. Braun magyarországi Fejlesztési divízióját, ezzel elismerve a dialízisgépek szoftverfejlesztését végző kollégáink világszinten is kiemelkedő szakértelmét. Ma már globálisan is csak a magyar B. Braun foglalkozik a dialízisgépek szoftverfejlesztésével Németországon kívül. A munkatársaink által fejlesztett szoftverek több mint 100 000 dialízisgépen futnak a világ 90 országában.

A Fejlesztési osztály munkájának egyik fontos ékköve az *OMNI* akut dialízisgép, amelynek minden elemét, a szoftvert és a hardvert egyaránt Magyarországon állítják elő. Az *OMNI* akut gép, amely a dialízisközpontokban használt krónikus berendezésekkel (*Dialog+ EVO*, *Dialog IQ*) szemben a hirtelen kialakuló, többnyire még javítható, a vesét és számos más szervet érintő kórállapotok kezelésére szolgál. Akut gépként az *OMNI* akár napokon át támogatja a vesét, amely így jó eséllyel visszanyerheti normális működési állapotát. Mindemellett a gép felhasználói felülete egyszerű, felhasználóbarát, így a kórházi személyzetnek több ideje marad arra, hogy a betegekre fordítsa figyelmét. Rendkívül fontos előnyről van szó, hiszen az orvosok és ápolók mindennap rendkívül nehéz és sokszor váratlan helyzetekkel szembesülnek – munkájuk jelentős stresszel jár, és gyakran gyors reakciót igényel, éppen ezért kiemelkedően nagy a hibázási lehetőségek aránya. A leterheltség következtében vétett hibák sok

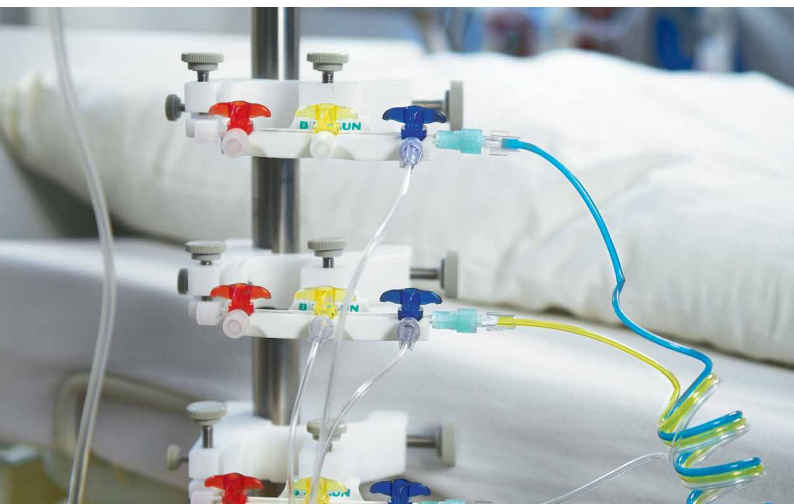
esetben végzetesek lehetnek. Az intenzív ellátásban dolgozó munkáját ezért jelentősen segítik a kisebb méretű mobil eszközök, mint amilyen az OMNI is: a magyar fejlesztők által kidolgozott gép felhasználóbarát szoftverével és könnyű kezelhetőségével is nagymértékben tehermentesíti a nővéreket még a komplikáltabb, kockázatosabb helyzetekben is.

KIVÁLÓSÁGKÖZPONT MAGYARORSZÁGON

Míg szoftverfejlesztő munkatársaink a vesebetegségek kezeléséhez használt gépek egyszerűsítésén és a hatékony működés tökéletesítésén fáradoznak, addig gyöngyösi gyárunkban kollégáink a vesebeteg-kezeléshez és egyéb orvosi beavatkozásokhoz – elsősorban infúziós terápiákhoz – elengedhetetlen egyszer használatos eszközöket állítanak elő. A B. Braun-vállalatcsoporton belül Gyöngyös is büszkélkedhet a kiválóságközpont-titulussal (Center of Excellence), méghozzá az IV (Intravénás termékek) területén. Gyöngyös technológiailag, valamint szakértelem és gyártási folyamatok tekintetében egyaránt vezető szereppel rendelkezik a cégcsoporton belül. Ennek köszönhető, hogy a cég nemzetközi vezetése a Heves megyei gyártóhely bővítése mellett döntött. Jelenleg is zajlik történetünk eddigi legnagyobb gyárbővítése, amely 2025-ig bezárólag 400 új munkahelyet teremt, és évi 120 millió termék előállítását teszi lehetővé, megduplázva ezzel a jelenlegi gyártókapacitást. Az itt előállított termékek tervezésénél első számú szempont,

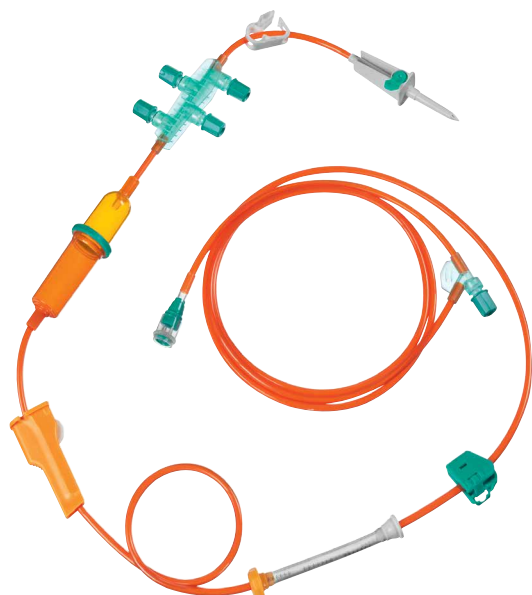
hogy biztonságot nyújtsanak a betegek és a felhasználók számára egyaránt, ezzel segítve a megfelelő és hatékony kezelést. Termékeink minősége kiemelkedő, hiszen kollégáink a gyártás hibátlan menetére és a maximális higiéniaira is nagy gondot fordítanak, így kiemelkedően biztonságos formában állítják elő a jelentős arányban exportra kerülő termékeket, amelyekkel a globális egészségügyet támogatjuk.

Gyöngyös legfőbb terméke a *vérvonat*. A dialíziskezeléshez világszerte használt szereléből évi 9 millió példányt gyártunk. A vérvonatok napi szinten vesebetegek tízezreinek biztosítják a megfelelő kezelést: ez a szerelék vezeti ki a páciens testéből a vért az azt megtisztító dialízisgéphez, majd gondoskodik arról, hogy megfelelő körülmények között visszajusson a szervezetbe. Ebből kifolyólag ennek a terméknek a használata csak a legnagyobb fokú minőség és biztonságosság mellett engedélyezett. Gyárunk magas színvonalú technológiája, sterilitása és minőségirányítási tevékenysége teljes körűen biztosítja ezeket a feltételeket. Az említett elveket és szabályokat figyelembe véve a vérvonatok számos biztonsági funkcióval rendelkeznek, ezzel garantálva a kezelt páciensek, valamint az orvosok és nővérek védelmét. A termék többek között zárócsatokkal, szűrőkkel, nyomásérzékelőkkel, cseppkamrákkal és a vérvonatok végére szerelt csavarmentekkel válik minőségileg magas színvonalú, maximálisan megbízható eszközzé. Mindez a biztonságosság és sterilitás arany szabályait szolgálja.

”

GYÖNGYÖS KÜLÖNLEGES A B. BRAUN NEMZETKÖZI GYÁRTÓHELYEI KÖZÖTT, HISZEN KÉPES RUGALMASAN ÉS GYORSAN TELJESÍTENI AZ EGYEDI EGÉSZSÉGÜGYI MEGRENDELÉSEKET.

A Gyöngyösön előállított *Cyto-Set* olyan, onkológiai kezelésnél használatos szerelék, amely daganatellenes vagy sejtosztódást gátló kemoterápiás gyógyszerek (citosztatikumok) adagolását biztosítja a páciensek számára. A speciális, bizonyos esetekben fényvédett, UV-védett változatban is elérhető infúziós szerelék zárt rendszerben működik, biztonságot nyújtva a felhasználó nővérnek, aki így nem kerül fizikai kapcsolatba a terápia megkezdése előtt a kórházban, fokozott sterilitás mellett előkészített oldattal vagy gyógyszerrel. Kiemelten lényeges funkcióról van szó, hiszen a rákkezelések során olyan vegyületeket használnak fel a szakemberek, amelyek feladata a daganatsejtek elpusztítása, így nem megfelelő felhasználás esetén rendkívül veszélyesek. A *Cyto-Set* mind-

emellett a betegek számára is biztonságos, hiszen a szerelékek a maximális sterilitást biztosító levegő- és részecskeszűrőkkel vannak ellátva.

Gyöngyös a világ számos országának kórházait látja el *Pro-Set* termékekkel is. Az egyedi megrendelésre készült szettek és szerelékek különleges, speciális konfigurációjuk okán csak kis darabszámban kerülnek előállításra. Nem sorozatgyártásban, hanem – összetettségük miatt is – kizárólag kézi szereléssel készülnek, majd különleges igényű kezelésekhez, terápiákhoz használják fel őket, és többnyire rossz kórállapotú betegek állapotának javítására szolgálnak. Ebből adódóan a *Pro-Set*-területen a minőségügyi elvárások is kiemelten fontosak. Gyöngyös különleges a B. Braun nemzetközi gyártóhelyei között, hiszen képes rugalmasan és gyorsan teljesíteni ezeket a megrendeléseket, mindeközben garantálja a kiváló minőséget. A cégcsoporton belül nálunk található meg az ehhez szükséges szakértelem. Gyárunk tehát nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a *Pro-Set* termékek gyártási ága 2018-ban megünnepelhette 25. évfordulóját.

Célunk 2019-ben, és az elkövetkező években is az, hogy termékeinkkel a lehető leghatékonyabban szolgáljuk a globális egészségügyet, beteg emberek százezreinek biztosítva a gyógyulás és a hatékony kezelés lehetőségét.

EGY KIS CSAPATTAL A KÖRNYEZETTUDATOS ÉLETMÓDÉRT

2019-ben ünnepli 10. születésnapját a B. Braun cégek között működő Green Team, amelynek célja, hogy egyszerre érdekes és produktív programokkal népszerűsítse a zöld életmódot és a környezetvédelmet a munkatársak számára. A csapat megalapításának ötlete 2009-ben bontakozott ki. A Green Team megszervezésének és elindításának feladatával Nyári Máriát, a B. Braun kontroller munkatársát bízták meg, hiszen a kollégák és a vezetőség számára is köztudott volt, hogy értékrendjében kiemelt helyet foglal el a környezettudatosság.

„A Green Team vezetésének feladata új kihívást jelentett számomra. Mások munkájának koordinálása a komfortzónámon kívül esett, hiszen korábban nem tevékenykedtem ilyen jellegű pozícióban. A csapat összeverbuválása ráadásul komplex munkának bizonyult, hiszen a csatlakozás kezdettől fogva önkéntes alapon működik, így meg kell találni a megfelelő eszközöket a munkatársak buzdítására. Az sem utolsó szempont, hogy a Green Team csapattagjainak rendelkezniük kell kudarctürelő képességgel, hiszen a számos felmerülő

ötletből csak kevés indul el a megvalósulás útján, végül pedig csak néhány ér célba. De pont ezekért az eredményekért érdemes támogatni ezt a kezdeményezést” – mesél a kezdeti időszakról Mária.

A Green Team első kiemelkedő küldetése a műanyag poharak használatának visszaszorítása volt. Annak idején ezek az eldobható poharak nagy számban fogytak a cégközpont irodaházában, ezzel jelentős hulladékmennyiséget generálva. A zöldebb irányba történő változás érdekében a kollégák saját bögréket és névre szóló poharakat kaptak, így a műanyag poharak fokozatosan eltűntek a cégközpontból. Ezt követően számos egyéb környezetvédő projekt is lezajlott, amelyek mellett rendkívül hangsúlyosak az évente ismétlődő események. „A Green Team számára az év legfontosabb időszaka a Föld napjához kötődik. Ekkor a környezettudatosság különböző témaköreire fókuszáló előadásokat szervezünk, és közös erővel szemetet szedünk a cégközpontunknak is otthont adó Felhévizi utcában. Karácsonykor is igyekszünk aktívak lenni, környezettudatos ajándékokra hívjuk fel a figyelmet és alternatív karácsonyfát is állítunk. Az elmúlt esztendőben használtunk könyveket, raklapokat, tojástartókat, sőt, az egyik tárgyalóhelyiségünkben található tévé kartondoboz is karácsonyfa-alapul szolgált. A dátumhoz köthető események mellett többször szerveztünk workshopokat, amelyek keretei között például szappant főztünk, házi vegetát készítettünk, vagy tanfolyamokat bonyolítottunk le, kollégáink pedig korábban papírversenben is részt vettek. Ennek a kezdeményezésnek az volt a célja, hogy csökkentsük az irodai papírhasználatot. Azóta megszűntek a papíralapú szabadságos tömbök és fizetési cetlik is, kinyomtatott anyagok helyett

A Green Team alternatív karácsonyfájával 2018-ban is szép hangulatot teremtett a cégközpont irodaházában

pedig e-mailben, valamint a Green Team webes felületén kommunikálunk a kollégákkal. Így szép fokozatossággal haladunk a papírintes irodává válás útján. A cégvezetés kezdeményezésére még a jelentős energiamegtakarításról gondoskodó napelemek telepítése is megtörtént" – részletezi Mária a Green Team legfontosabb eredményeit, amelyek között a különböző használati tárgyak, például bögrék, ruhák és könyvek visszagyűjtése, újrahasznosítása is fontos tevékenység.

A Green Team tagjainak névsora folyamatosan változik, így a létszám sem állandó. A csapat mindig szeretettel várja az új jelentkezőket, akik szívesen támogatnák a környezettudatos iroda eszményét. „Jelenleg kevesebb mint 10 fővel működünk, de ez a szám nem állandó, csatlakozni pedig mindig van lehetőség. A Green Team azért is tudott mindig friss és aktív maradni az évek során, mert gyakran változott a vezető egyéniség személye. Miután megszerveztem, majd közösen elindítottuk a csapatot, szülési szabadságra mentem, így munkatársaim vették át a főkoordinátori szerepköröket. Egyértelműen érzékelhető, hogy a különböző nézőpontok és hozzáállások a Green Team küldetésének hasznára váltak. Mindannyian

a környezetvédelem hívei vagyunk, ám más-más módszerek és alapelvek szerint gondolkozunk, a különböző attitűdökből pedig hatásos, erős egész áll össze" – meséli büszkén Mária, aki kiemeli azt is, hogy mit kell mindenképpen tudni a környezetvédelemről. „A környezetvédelem nem egyenlő a szelektív hulladékgyűjtéssel. Fontos, hogy eleve meg se vásároljuk azokat a termékeket, amelyekre nincs is igazán szükségünk. Csak azt szabad megvennünk, amivel nem teszünk kárt a környezetünkben. A környezet védelme persze sokszor hálátlan feladat, épp ezért – habár többen hangoztatják, hogy támogatják az ügyünket – csupán maroknyian vannak azok, akik szavaikat valóban tettekre váltják."

A Green Team jelenlegi vezetője Barsváriné Szabó Anita, a B. Braun igazgatói titkárságának munkatársa, aki pozitívan szemléli a csapat jelenlegi működését. „A 8 fős aktuális létszámunk kevésnek tűnhet, ám ettől függetlenül sikeresnek ítélem a tevékenységünket. Célunk a kezdetek óta az, hogy közelebb hozzuk a munkatársakat a természethez, és zöldebb életmódra biztassuk őket. Megbeszéléseinken számos jó ötlet születik, és azon dolgozunk, hogy ezek közül minél többet meg tudjunk valósítani" – mondja büszkén Anita, majd a Green

Team jövőképe kapcsán is elárul néhány részletet. „Első számú célunk a csapat bővítése. Úgy gondolom, nagyobb létszámmal több lehetőségünk volna a projektek megvalósítására, és több időnk jutna mélyebben elmerülni a különböző témakörökben. Nincs belépő, sem tagdíj, sem számonkérés, sem »ki a zöldebb« versengés. Csak közös ötletelés, beszélgetés és tudásmegosztás környezetvédelmi témákban” – meséli, majd kitér a következő fontos célkitűzésre. „Sokan azt hiszik, hogy nehéz, drága, időigényes és egyenesen lehetetlen zöldnek lenni a mai világban, ezért inkább meg sem próbálják. Küldetésünk ezeknek a tévhiteknek és kifogásoknak megcáfolása. Programajánlóinkkal és hírleveleinkkel arra törekszünk, hogy érdekes és valós adatokat osszunk meg kollégáinkkal, továbbá egyszerű, de annál hasznosabb tippeket adjunk a hulladékcsökkentésre! Mindemellett idén szeretnénk elindítani a Green Team Öko-kört, ahol egyfajta workshopként, a csapattagok közreműködésével alternatív háztartási eszközöket mutatnánk be a gyakorlatban, és általunk használt, bevált házi készítésű recepteket osztanánk meg az érdeklődőkkel.”

Habár a napjainkban gyakran észlelhető pazarlás számos kihívást állít eléjük, Green Teamünk tagjai továbbra is szüntelen lelkesedéssel és kitartással népszerűsítik a zöld életmódot, ezzel biztatva a munkatársakat arra, hogy ők is segítsenek az egészségesebb, tisztább környezet megteremtésében.

A Green Team egyik fontos alapfilozófiája a Bea Johnson által kigondolt Zero Waste – nulla hulladék vagy hulladékmentes – életmód, illetve ennek 5 alapelve, amelyek együtt az úgynevezett 5R módszert adják ki. Az alapelvek a következők:

1. **REFUSE** – utasítsd vissza: Mondj nemet a műanyagra! Ne kérj nejlonzacskót, szívószálát, vagy egyszer használatos evőeszközt. Vidd magaddal otthonról a saját vászontáskádat, ételhordódat!
2. **REDUCE** – csökkentsd: A háztartási hulladékok jelentős mennyisége impulzusvásárlások miatt termelődik! Csökkentsd a hulladéktermelést és a pazarlást! Tervezd meg a bevásárlásodat, állítsd össze a heti ebédmenüt és törekedj a csomagolás nélküli termékek beszerzésére.
3. **REUSE** – használd újra: Ne dobd ki az otthoni tárgyaidat csak azért, mert nem egyformák, vagy mert nem úgy néznek ki, mint az Instagramon. Hidd el, ugyanolyan jól szolgálnak továbbra is. Légy kreatív, használd egy dolgot több mindenre!
4. **RECYCLE** – hasznosítsd újra: Ha nem tudod elkerülni a csomagolásmentes vásárlást, gondoskodj annak megfelelő szelektív hulladékkezeléséről. Törekedj arra, hogy minél kevesebb szemét kerüljön a kommunális kukádba, és minél több hulladék az újrahasznosításba.
5. **ROT** – komposztáld: A háztartási hulladék 30%-a szerves anyagokból, más néven zöld hulladékból áll, amelyből kiváló minőségű tápanyag keletkezhetne komposztálással. A kertés házban élőknek könnyebb dolga van, de a panellakásban élők számára is adott a lehetőség beltéri komposztálásra.

CÉLUNK A KEZDETEK ÓTA AZ, HOGY KÖZELEBB HOZZUK A MUNKATÁRSAKAT A TERMÉSZETHEZ, ÉS ZÖLDEBB ÉLETMÓDRA BIZTASSUK ÖKET.

ÖNKÉNTÉSEK

A BOLDOGABB GYERMEKKORÉRT

Nehéz konkrét választ adni arra a kérdésre, hogy hány nélkülöző ember szorul segítségre ma Magyarországon. Az Élelmiszerbank Egyesület saját szakmai tapasztalata és a rendelkezésre álló vonatkozó adatok alapján a rászoruló gyermekek segítségét kiemelt területként kezeli. Az Élelmiszerbank Egyesület tavaly 300 ezer embernek juttatott partnerszervezetein keresztül élelmiszer-adományokat, az összegyűjtött több mint 11 ezer tonna élelem az előző évhez képest 20%-kal nőtt. Sczigel Andrea külső kapcsolatok igazgató az eredmények mellett az adományok hatásairól is beszélt.

A RENDSZERESSÉG HATÁSA

„Tavaly a 300 áruházból származó élelmiszermentésből 180 ezer embert láttunk el rendszeresen élelmiszerrel. Ez napi, két-napi, esetleg heti kétszeri élelmiszer-adományt jelent egy-egy családnak. Az egyik partnerszervezet munkatársa elmondta, hogy a rendszeres adományok hatására a területükön kevesebb gyermek marad ki az iskolából, jobbak az eredményeik, hiszen nem éhesen mennek iskolába. Ezért célunk, hogy egyre több embernek biztosítsunk rendszeres adományt”- mondta el Sczigel Andrea. A leghátrányosabb területeken nehézséget okoz, hogy nincs partnerszervezet, aki kiosztaná a terméke-

”

AZT LÁTJUK, HOGY A GYEREKEK VANNAK A LEGNEHEZEBB HELYZETBEN, AZ Ő ÉLETÜKRE HAT KI A LEGINKÁBB AZ ÉHEZÉS, A NÉLKÜLÖZÉS.

ket, ha esetleg mégis lenne jelentkező, annak nincs sem humán-, sem anyagi erőforrása, amellyel elvégezhetné a mentést és a szétosztást. Partnerszervezetekre nemcsak az áruházakból történő élelmiszermentésben van égető szükség, hiszen az Élelmiszerbank rajtuk keresztül osztja szét a központi raktárba begyűjtött élelmiszereket is. A hatékonyság javítása érdekében tavaly novemberben létrehozták az első helyi Élelmiszerbankot Hajdú-Bihar megyében. „Korábbi partnerszervezetünk, most már Hajdú-Bihar Megyei Élelmiszerbank alkalmas arra, hogy a megyében koordinálja az élelmiszermentést, a raktározást, az élelmiszer szétosztását, emellett olyan tételeket is be tud gyűjteni, amelyek kisebb üzletekben, pékségekben, gyártóknál keletkeznek a megyében. Jók az első tapasztalataink, és ha a

Az önkénteseknek és az adakozó szellemiségű résztvevőknek köszönhetően nagy mennyiségű tartós élelmiszer gyűlt össze

rendszer beválik, más megyékben is alkalmazni szeretnénk. A debreceni kirendeltségünk jó példa a civil, az üzleti és az állami szférák együttműködésére. A kereskedelmi partnereink élelmiszert adnak, a helyi Élelmiszerbank működteti az élelmiszermentést, az önkormányzat pedig autót adományozott 2018-ban a mentés segítésére. A központi raktárunkból gyártói és kereskedelmi felesleget is eljuttatunk a rászorulóknak számára. A tavalyi nagy növekedés a kereskedelmi láncokból származott, a gyártóktól származó mennyiség csak kis részben növekedett” – teszi hozzá Andrea.

ÖNKÉNTES AKCIÓBAN ÉS A MINDENNAPOKBAN

Az Élelmiszerbank akcióihoz nem nehéz önkénteseket találni, hiszen ezek maximum néhány napos elfoglaltságot jelentenek. Nehezebb a helyzet, ha az összegyűjtött élelmiszer raktározásáról, kiszállításáról van szó. Raktárosból, gépkocsivezetőből, irodai adminisztratív munkaerőből egyaránt hiány van a munkaerőpiacon. Önkéntes jelentkezőt találni ezekre a feladatokra nagyon nehéz. A raktárban, irodában rendszeres munkavégzőkre van szükség, ez tovább nehezíti az önkéntesek bevonását. Persze akad néhány pályakezdő fiatal, aki szívesen segít, velük enyhíthet a munkaerőhiányt. Az Élelmiszerbank Egyesület adminisztrációs feladataira önkéntes nyugdíjasokat várnak, hiszen ők tudják vállalni a rendszeres munkavégzést. Pernesz Bernadett az ajkai Segítségel Könnyebb Alapítvány élelmiszerrészleg-vezetője, 10 éve önkénteskedik az Élelmiszerbank raktárában. „Címkeznünk járunk ide, a segít-

Az élelmiszerek összegyűjtése csak az első lépés. Az adományok rendszerezését és kiosztását precíz és szintén önkéntes raktáros munka előzi meg

ségünkkel hamarabb ki tudják osztani az összegyűjtött élelmiszert. Ma nyolcan vagyunk itt, a cél 22950 db címke felragasztása. Reggel jöttünk, délután visszamegyünk Ajkára. A csapat összetétele változó, vagy saját munkatársaink jönnek, vagy a vezetésünk mellett működő családok átmeneti otthonának lakói. Ajkán az élelmiszermentésben is részt veszünk. Az átmeneti otthon lakóit sokszor meg kell tanítani, rá kell vezetni hogy amit adományként kapnak, azt nem kell megvásárolni, tehát félretehetik a megtakarított pénzt" – mondja el címkeragasztás közben Pernesz Bernadett.

A zöldséges ládák között egy fiatalember, Závorszki Dániel dolgozik, „Egy születésnapon hallottam az Élelmiszerbankról, most éppen két munkahely között vagyok, gondoltam, valami hasznossal töltöm ki ezt az időt. Nagyon jó itt a raktárban dolgozni önkéntesként, jó fej embereket ismertem meg, jó érzés, hogy hasznos, amit csinálunk. Esméletlen, hogy mennyi élelmiszer van itt, rossz lenne, ha ez mind a kukákban végeznék” – mesélte el az eredetileg kertész, de angolszakos diplomával is rendelkező fiatalember. Az új, napi 8 órás munka mellett nehéz lesz önkénteskednie, de ígéri, ha meg tudja oldani, visszajön.

Az Élelmiszerbank karácsonyi adománygyűjtésén, Gyöngyösön hagyományosan részt vesznek a B. Braun gyár és a HE-DO B. Braun Gyöngyös kézilabdacsapatának játékosai, ifi játékosai is

GYEREKFEJJELE IS A JÓ ÜGYÉRT

Gál Kamilla 13 éves: „Nekem ez az első alkalom, érdekel, milyen lesz” – mondta el vasárnap reggel a fiatal lány. „Sok elszórt szórólapot láttam, ami szomorú, de az jó érzés, hogy itt vagyunk, és segíthetünk a gyűjtésben. Vannak, akik elveszik a szórólapokat, de meg sem nézik, mások megnézik, és próbálnak segíteni” – összegezte első benyomásait Kamilla.

Schödig Eszter Csenge 13 éves: „Apa a B. Braunnál dolgozik, vele jöttem. Néztam, ő hogyan csinálja, és én is úgy ajánlottam a szórólapokat. Nem esett nehezemre, mert szeretek ismerkedni, barátkozni. Sokan sajnos nem érzik át mások nehéz helyzetét, nem gondolnak bele, hogy ők maguk is kerülhetnek hasonló helyzetbe. Az idős nénikhez szeretek odamenni, ők olyan aranyosak. Vannak olyanok is, akik felé csak egy lépést teszek, és már nemet mondanak. Próbáltam eltalálni, hogy a szórólapot ki fogadja el és ki nem, de egyáltalán nem sikerült. Ez az első alkalom, de ha apa jövőre is jön, akkor szívesen eljövök majd vele újra.”

A B. BRAUN MUNKATÁRSAI AZ ÉLVONALBAN

Nagyné Emese 26 éve dolgozik a B. Braunnál: „Az első alkalomtól kezdve minden évben részt veszek gyűjtésben. Az adományozó kedvben érezhető javulást nem tapasztaltam, a gyárból is nagyjából állandó a gyűjtésben résztvevő csapat. Szerencsére az összegyűjtött mennyiség egyre nagyobb, több embernek tudunk segíteni. Nekem akár szabadidőmben is fontos mások segítése. Az idősebbik lányom is örökölte ezt a hajlamom, a férjem pedig már megszokta: ma például nem főzök vasárnapi ebédet, hanem rendelünk.”

Dobos Erika a B. Braun gyöngyösi gyárának ellátásilánc-vezetője: „Minden évben csúcsot döntünk, így volt ez 2018-ban is, amikor az egy évvel korábbi 2420 kg-os eredményt sikerült 3000 kg-ra feltornászni. Jó érzés ismerős arcokat látni, egyre több visszatérő adakozó van, örülnek, hogy újra segíthetnek. Elnyertük az emberek bizalmát, hiszen a helyi médiában mindig

Akármilyen feladatot vállalnak, minden egyes önkéntes munkája páratlan értékkel bír a rászorulóknak boldogsága szempontjából

”
TUDATOSSÁGGAL SOKAT
TEHETÜNK EGYÉNI SZINTEN
A FOGYASZTÓI PAZARLÁS
CSÖKKENTÉSÉÉRT. KUTATÁSOK
SZERINT A HULLADÉKOK 48%-A
ELKERÜLHETŐ LEHET.

közzé tesszük, hogy kik részesültek az adományokból. Ez már az ötödik alkalom, szerencsére nem látszanak kifáradás jelei, idén apró ajándékokkal kedveskedünk az adományozók gyermekeinek, ezzel tesszük emlékeztetővé számukra szüleik jócselekedetét. Idén a legnagyobb meglepetést az adakozó ukrán vendégmunkások okozták, akikről a köszönetnyilvánításunknál derült ki, hogy nem tudnak magyarul. Azt persze nem értették, hogy így hogyan értették meg, miért is gyűjtünk” – adott rövid bepillantást a karácsonyi adománygyűjtés kulisszatitkaiba Dobos Erika. A B. Braun gyöngyösi dolgozója a cég országszerte működő dialízisközpontjainak munkatársaival együtt összesen 11,6 tonna adományt gyűjtöttek.

ELŐSEGÍTENI A SZEMLÉLETVÁLTÁST

A raktárban egy hipermarket zöldség-gyümölcs pultjaival vetekedő gyümölcs kínálat található. Dániel érdeklődve forgat egy furcsa alakú gyümölcsöt. Vajon mi lehet? Andrea szerint sárkánygyümölcs.

„Sokszor mi sem tudjuk, milyen gyümölcsöt kaptunk, az egzotikusabbaknak van, hogy utána kell nézzünk. A partnerszervezeteink a banánnak nagyon örülnek, azt ugyanis nagyon szeretik az adományozottjaik. Szerencsére banánt gyakran tudunk küldeni” – mondja el Sczigel Andrea. Az áruházláncokból, gyártóktól megmentett élelmiszer-felesleg mellett évente mint-

egy 400 ezer tonna úgynevezett fogyasztói felesleg keletkezik Magyarországon. Az Élelmiszerbank Egyesület „Esélyt az ételnek” edukációs projektje azt a célt tűzte ki, hogy csökkentse ezt a mennyiséget. „A fogyasztói vonalon keletkező pazarlásnak számos oka lehet. Tervezéssel, tudatossággal sokat tehetünk egyéni szinten ennek csökkentéséért, kutatások szerint a hulladékok 48%-a elkerülhető lehet. A Magyar Élelmiszerbank Egyesület létrehozta a vállalatok számára is igénybe vehető edukációs érzékenyítő programját, amellyel a dolgozók szemléletformálását és ezáltal az egyéni élelmiszerpazarlás mértékének csökkentését segíthetik. A másik fontos új projekt az Édes száj program. Azt látjuk, hogy a gyerekek vannak a legnehezebb helyzetben, az ő életükre hat ki a leginkább az éhezés, a nélkülözés. A már második éve futó programunk keretében 3 pályázatunk lesz gyereknapi, nyári táborokkor és a karácsonyi időszakban, Mikuláskor. Az Édes száj pályázatában biztosított élelmiszerek azt a célt szolgálják, hogy a rendezvényeken részt vevő gyermekeknek élményekben legyen részük, részesüljenek mások által természetesnek vélt élelmiszerekből, finomságokból, amikhez ők nem juthatnának hozzá a pályázatunk nélkül. Tavaly minden alkalommal több ezer gyermeknek sikerült ellátást és örömet biztosítani a program keretében” – foglalta össze a projektek céljait Sczigel Andrea külső kapcsolatok igazgatója.

TÁBORNÝITÁS HEJŐKÜRTÖN

Az együttműködés a pályán éppúgy fontos, mint bárhol máshol, ezt tapasztalhatják meg a gyerekek Hejőkürtön.

Melyik volt a legfontosabb mérföldkő? Egy pálya megépítése a lakótelepen, ahol minden gyerek szervezett keretek között focizhatott? Egy fiatal tehetség, Kleisz Márk felfedezése, és segítése egészen a nemzeti válogatottságig? Egy tábor létrehozása a néhány száz lakosú Hejőkürtön, ahol a fővárosi lakótelepi gyerekek megismerhetik a vidéki életet, az egymásra utaltságot, az adni akarás és kapni tudás érzését? Sára Zoltánnak az elmúlt években mindhárom célja valóra vált, hála a támogatók – köztük az egyik első, a B. Braun –, a szülők segítségével, a gyerekek lelkesedésének és persze a Káposztásmegyeri Sport Klub stábjának, odaadó munkájuknak.

AZ ELSŐ TÁBOR TAPASZTALATAI

Az engedélyek beszerzése és a kivitelezés nem kevés időt vett igénybe, míg végül tavaly júniusban megérkezett a hejőkürti táborba az első gyerekcsapat. Sára Zoltán terve végre valóra vált. A terv, amelyet az első pillanattól támogatott a helyi önkormányzat, és túlzás nélkül az egész falu. „Hejőkürtön van az ország egyik legfiatalabb polgármestere, Strezenecki Stella, ő az első pillanattól kezdve támogatott minket. Amikor elkezdtünk tárgyalni a házvásárlásról, egy óra múlva már az egész falu tudott róla. Nem pénzről kezdtek beszélni, hanem arról, hogy miben tudnak segíteni, milyen programokat tudunk majd szervezni a gyerekeknek. Amikor elmondtam a szülőknek, hogy élménytáborozni indulunk, mindenki nagyon örült, azután beavattam őket a várható élményekbe: ki kell menni a nyomos kútra vödörben ivóvizet hozni, látni fognak természetes módon magukon könnyítő teheneket az úton, a sajátjuktól nagyon eltérő körülmények között élő gyerekekkel fognak találkozni. Kicsit meglepődtek, pedig szerintem a gyerekek ezekből az élményekből meríthetnek, építkezhetnek igazán. A cél az első

pillanattól kezdve az volt, hogy ez ne egy vidéki focitábor legyen, hanem ennél sokkal több: a gyerekeket tapasztalattal ellátó élmény” – mesél a kezdetekről Sára Zoltán, a gyerekeket felkaroló fociklub vezetője. A táborozás kicsit más-ként indult, mint eredetileg szeretnék volna. Tavaly mindenki mehetett, aki jelentkezett, ám a tervek szerint a következő évben már csak a komolyan edzésre járók jelentkezhetnek. A tábor olyan értelemben is edzőtábor lesz, hogy ott elsősorban a személyiség edződik, és nem a focitudás. „Az élet – éppúgy, mint a sport – a tiszteletéről, az alázatról szól. Ha valamit el akarsz érni, csak úgy sikerülhet, ha megvan a kellő tisztelet, alázat magad, az edző és a sport iránt. A falu a természetességet hordozza magában. A faluban csak akkor működik az élet, ha jóban vagyok a szomszédokkal, ha nem vagyok vele jóban, akkor egy faluban elvesztem őt. Itt, a lakótelepen ennek nincs jelentősége, bezárom az ajtót, és kész. Az emberi kapcsolatok, egymás segítése, az adok-kapok az életben és a pályán egyaránt fontos. Ha nem passzolok, mert haragszom rá, és kikap a csapat, akkor magamnak is ártok. Az együttműködést ebben a természetes közegben szeretném megmutatni nekik. Igazi fejlődést persze akkor érhetnének el a gyerekeknél, ha nemcsak őket, de a szülőket is táboroztatnánk, mert sajnos az ő együttműködési készségükre is ráférne a javítás” – avat be meglátásába Sára Zoltán.

A HELY, AHOL NINCS WI-FI!

Vinter Csege 12 éves, tehát digitális bennszülött, már az internet korában jött a világra. Természetes közege a világháló, de szerencsére a fiatal csatárt a focikapu hálójába is érdekli. Több sportágat is kipróbált, de a labdarúgás a kedvence, három éve edz a KSK-ban.

A 12 éves Vinter Csege még nagyon fiatal, de már most igazi sportember

Tetszett a hejőkürti tábor?

Már több sporttáborban voltam, de ez volt a kedvencem! Nagyon aranyos kis falucska, egy kis házban voltunk, ahol kicsit szűkös volt a hely, ezért kicsit nehéz volt elaludni, de ettől függetlenül nagyon jó volt. Zoli bácsi, Zsuzsa és Flóra néni voltak velünk. A reggelit Zsuzsa néni készítette és az mindig isteni volt! A kedvencem a palacsinta volt reggelire. Mindennap fociztunk, volt edzés és kézműveskedés is.

Mi tetszett a legjobban?

Az volt a kedvencem, amikor egy mezőn grundfociztunk, de az is nagyon jó volt, amikor Tiszaújvárosban strandoltunk, mert ott is megismertünk egy csomó gyereket: barátkoztunk, fociztunk, sőt még a vízi focit is kipróbáltuk. Még most is tartom a kapcsolatot velük.

Csak focistákkal barátkoztatok?

Nem, lányokat is megismertem (nevet), szépek és aranyosak voltak.

Mennyire volt furcsa számodra a falusi élet?

A dédmamám is faluban lakik, úgyhogy nem volt ismeretlen. Teljesen másra számítottam, arra, hogy nagyon szegényes lesz, de kellemes csalódás ért. Nagyon élveztem.

Nem nézted meg előtte a neten?

Nem, élőben akartam látni. A falusi élet és az itthoni között kb. a wi-fi-mentesség volt a legnagyobb különbség. Ez igazából jólesett, mert együtt tudtunk lenni, barátkoztunk, ismerkedtünk, élményeket gyűjtöttünk. Az ottani gyerekek felszerelésé-

ben volt csak különbség, mert nekünk profibb szerelésünk van. Nagyon érdekes volt, amikor a hazamenő tehenek átkeltek az úton. A másik a nyomós kút volt, amiből az ivóvíz jött. A tábor 5 napos volt, de én szívesen maradtam volna tovább.

Sárai Zoltán folytatja Csege gondolatmenetét: A Facebook beköltözött a gyerekek és a szülők életébe, beszipantja őket. A virtuális közösségben „élnek”, de valójában egyedül vannak. A gyerekek magukra maradtak, azért vagyunk mi, a KSK-ban dolgozók népszerűek, azért szeretnek, tisztelnek a gyerekek, mert meghallgatjuk őket, figyelünk rájuk

TERV: ÉLMÉNYEK ÉS FELADATOK

„Levontuk a tanulságot az első táborozásból, 12 főben maximum a létszámot, mert ez az ideális befogadóképességünk. Az első csoport kicsit védettebb életet élt, jövőre több szabad foglalkozást tervezünk. Menjenek a mezőre szaladgálni, nézzenek ki a tóhoz, menjenek el megnézni Pali bácsi lovait. Több önállóságot, felelősséget teszünk majd rájuk. Meglepő volt, hogy bár találkoztak számukra új helyzetekkel mégsem érdeklődtek a miértek iránt. Ebben szeretnék erősíteni, olyan helyzetbe hozni őket, amit csak kérdezve tudnak megoldani. Akik segítenek nekem: Zsuzsa néni gyógypedagógus és Flóra néni végzett tanítónő – nekik megvannak az ehhez szükséges pedagógiai eszközeik. Az infrastruktúra javítása is fontos, szeretnénk sátrakat szerezni, mert azok plusz élményt és komfortot is adnak. Biztos vagyok benne, hogy a második tábor még jobb lesz, mint az első” – zárja a beszélgetést Sárai Zoltán.

ÓVI A VÁROS SZÉLÉN

A Tündéerkert Tagóvoda Gyöngyös déli városrészén található – közel a B. Braun gyáregységéhez, alig 2 kilométerre a Polgármesteri Hivataltól. Tipikus lakótelepi óvodaeépület, lakótelepi házak és kertvárosi családi házak között. A parkoló autók átlagéletkora semmivel sem rosszabb a hazai átlagnál. Közelebb érve az épülethez a kapuról még a nem kisgyermekes felnőttek is felismerik a helyszínt: egy óvodához értünk. Magasan egy tolózár, a kapu tetején pedig még egy lecsapó zár védi a kerítés mögött játszó csöppsegeket.

SZÜLŐI SEGÍTSÉGGEL

Az óvodák helyzetéről szinte naponta lehet hallani, olvasni a sajtóban. Fontos szerepük van gyerekek szocializációjában, iskolaéretté válásában is. A Tündéerkert óvoda környezete egyáltalán nem mesés, a környéken sok hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű család él, hozzájuk tartozik a város egyik cigánytelepe, amit a helyiek Harmadosztálynak hívnak. Az integrált nevelés ezért náluk régi gyakorlat, ezzel kapcsolatos pályázatokon már többször sikerrel indultak tagóvodaként. Jelenleg az „Esélyteremtő óvoda” című EU-s projektben dol-

”

EGÉSZ NAP FOLYT A SÜTÉS-FŐZÉS AZ ÚJ BABAKONYHÁKBAN. FOLYAMATOSAN PAKOLTAK, SÜRÖGTEK-FOROGTAK A GYEREKEK.

goznak. Bár a fenntartó biztosítja a működési feltételeket, extra beruházásokra már nem futja. A B. Braun negyedik éve folytatja „Segíts, hogy segíthessünk” programját, amelynek lényege, hogy a dolgozók javaslatai és szavazatai alapján maguk választanak egy szervezetet, amelyet a vállalat 500 ezer forinttal támogat. A cég munkatársai 2018-ban 10 jelölt közül a Tündéerkert Tagóvodát választották. Az óvodavezető így idézi fel a B. Brauntól elnyert támogatás történetét: „Nálunk nagyon jól működik a szülői munkaközösség, a vezetője Balázsné Vörös Éva, aki a B. Braunnál dolgozik, a munkahelyén figyelt fel a támogatási lehetőségre, és ajánlott minket. Több gyári dolgozó gyereke is jár hozzánk, a szülők jó véleményekkel vannak az itt folyó munkáról, és a gyerekek szeretnek ide járni, jól érzik magukat, egy szóval sokan vitték jó hírünket.

Csombok Pálné és a Tündérváros Tagóvodába járó gyerekek hálással fogadták a B. Braun különadományát

A mi életünkben 500 ezer forint óriási összeg. Ahogy telt az idő, egyre jobban izgultam, a kollégáimnak egy ideig nem szóltam a dologról, nem akartam, hogy csalódjanak, ha mégsem mi nyernénk. Fantasztikus karácsonyi ajándék volt számunkra, amikor a gyár képviselői eljöttek hozzánk, és átadták az ajándékot! A kollégáknak és a gyerekeknek is hatalmas meglepetés volt. A kollégáim nem nehezteltek a titkolózásért, közösen úgy döntöttünk, hogy a pénzből a csoportszobák erősen megkopott babakonyhabútorait cseréljük újakra. Megható, hogy milyen nagy ereje van az összefogásnak" – mondta Csombok Pálné intézményvezető.

ÖRÖM MINDENKINEK

A várva várt nap márciusban jött el, amikor megérkeztek a csoportszobákba az új bútorok. Minden a terv szerint alakult, a bútorokat késő délután szállították le, így a csöppségek a régi konyhabútorok közül mentek haza, de másnap reggel már új babakonyhákba érkeztek. „Nagyon boldogok voltak, mindegyik csoportban egész nap ez volt a sláger, hiszen a gyerekek mindig minden újnak nagyon tudnak örülni. Folyamatosan pakoltak, sűrögtek-forogtak a gyerekek” – meséli el az első órák élményeit az óvodavezető. A B. Braun dolgozóinak szavazatai alapján megítélt támogatás nem csak a most oda járó gyerekeknek jelent játéklehetőséget. A babakonyhabútort sokan és még sokáig használják majd, és mindenki örül neki. A fenntartó – azért, mert nem „nyaggatják” nehezen teljesíthető plusz igényekkel –, az óvó néni, a szülők és persze legjobban maguk a gyerekek. Ők egyébként a régi konyhákat

is kedvelték és persze a Legókat és mindent, amivel játszani lehet, de legjobban az óvó néni. A tucatnyi csöppség koordinálása lehetetlen küldetésnek tűnik, az óvó néni és kollégája mégis pillanatok alatt tereli össze a kicsiket egy fotó erejéig, simítja el a Legók miatt kialakult konfliktusokat, és kezeli a „csak most, de azonnal valami fontosat” megbeszélni akaró apukát.

NEM ÉRZIK TEHERNEK

Pozitívak a Tündérváros Tagóvodában folyó integrációs nevelés tapasztalatai. Az ide járó, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknek már a szüleik is ide jártak, így könnyebb kapcsolatot teremteni velük. A szülők többsége megértette, mennyire hasznos és fontos az óvodába járás. Az itteni foglalkozások határozzák meg, hogy milyen eséllyel indulnak majd a gyerekek az iskolában. „Nálunk megtanulják az alapvető érintkezési szokásokat, szabályokat. A szülők között nincsenek konfliktusok, a gyerekek persze gyakran cívódnak. Hol egy Legóért, hol egy babáért tör ki a »háború«.

Probléma a rendszeres óvodába járással van, de szerencsére az ilyen kimaradás is elenyésző számban fordul elő. A különböző szociokulturális közegekből érkező gyerekekkel való foglalkozást nem érezzük tehernek, pluszfeladatnak. Mi minden gyereket egyformán szeretünk. Volt olyan kisgyermekünk, aki nem ismerte a magyar nyelvet, illetve értette, de nem beszélte, mert a szüleivel csak lóváriul beszéltek. A beszoktatás az ő esetükben a nagyon erős szülő-gyerek kötődés miatt nehezebb az átlagosnál. Az integrálás lényege az, hogy az óvodák felvállalják a különböző speciális problémával küzdő gyermekek nevelését, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak csökkentését. Természetessé válik a gyermekek számára a másság elfogadása, a segítségnyújtás, a tolerancia, az elfogadás. Ezek nagyon fontos emberi tulajdonságok. Mi ugyanúgy fejlesztünk minden gyermeket, de azért a hátrányos helyzetű gyermekekkel körültekintőbben foglalkozunk, fejlesztő foglalkozásokat szervezünk számukra. Azok a kicsik, akik hozzánk járnak, többségükben normál általános iskolába kerülnek és nem speciális intézményekbe. Ez is a mi munkánkat dicséri” – mondta el Csombok Pálné.

Amikor beriglizem magam mögött a kaput, ráhajtom a felső zárat, Ancsel Éva filozófus, egyetemi tanár szavai jutottak az eszembe: „Nézz hosszan egy gyerekarra, és látni fogod: ha van sors, hát nagyon korán elkezdődik.” A Tündérváros csöppségei szerencsések, mert itt esélyt kapnak, hogy könnyebben beilleszkedjenek a többségi társadalomba.

A TEHETSÉGEK SZAKKÖREI

Ha a tehetség kerül szóba – életkortól függően – a Ki mit tud?, a Repülj páva, és a kereskedelmi televíziók különböző elnevezésű, gyakran azonos elven működő tehetségkutató műsorai jutnak eszünkbe. Esetleg a sportakadémiák. De valószínűleg a legritkábban gondolunk diákolimpikonjainkra. Pedig a showbizniszen kívül is élnek köztünk tehetségek. Igaz, az ő felkutatásuk nem üzlet, nem nézőcsalogató látványosság, felfedezésük nem celebzsűri döntése, hanem pedagógusok napi munkájának eredménye. Pontosabban túlmunkájának, hiszen a tehetségek ápolására, segítésére a szakkörökben van lehetőség. Nincs ez másképpen a gyöngösi Berze Nagy János Gimnáziumban sem.

A TEHETSÉG NEM MINDEN

Nincsenek könnyű helyzetben a Berze Nagy János Gimnázium mostani, a természettudományok iránt fogékony diákjai. Ők ugyanis Veres Tamás kortársai, aki az iskola történetének egyik legtehetségesebb tanulója. Tamás 10. osztályos korában biológiából, kémiából és fizikából is a legjobb 10 közé került az OKTV-ben, diákolimpiai bronz- és ezüstérmes. Tamás mint „kortárs” inspirál, vagy inkább elbizonytalanít? Idén erről – is – beszélgettünk az intézmény két tehetséges diákjával, Brown Zitával és Varga Bálinttal, valamint tanárukkal, Kissné Császár Erzsébettel. Zita és Bálint egyöntetűen arra szavaz, hogy Tamás példát mutat, hogyan lehet sok munkával, kitartással nagy sikereket elérni még egy vidéki gimnáziumból is. „Többször beszélgettem vele, nagyon szimpatikus srác, szerényen kezeli a helyzetet. Elmesélte, nyaranta is milyen sokat tanul, mi segített neki elérni ezeket az eredményeket. Vele beszélgetve az ember úgy érzi, ha nagyon

küzdünk, nekünk is van lehetőségünk ilyen messzire jutni” – meséli Varga Bálint. Amíg a sportban és a művészetekben viszonylag könnyű meghatározni a tehetséget, a természettudományokkal kapcsolatban már összetettebb. A két diák tehetségről alkotott véleménye elgondolkodtató:

Varga Bálint: Szerintem a sikerben, a tudás megszerzésében a befektetett munka a legfontosabb. A tehetség talán abban nyilvánul meg, hogy valaki az adott problémát gyorsabban érti meg, fogékonyabb rá.

Brown Zita: Igen, vannak, akik jobban ráéreznek dolgokra, de az emberek kemény munkával ugyanolyan eredményeket érhetnek el, mint mondjuk a náluk tehetségesebbek kevesebb munkával. A tehetséges jobban rájön valaminek a működésére, jobb a logikája, én így fogom fel a tehetséget.

ÓRÁK UTÁN

Ma Magyarországon nincs szervezett, teszteken alapuló tehetségkutató, erre a Berzében is a szakkörökben van lehetőségük a tanároknak. „A tanórákon 30 feletti osztálylétszámnál nincs lehetőség a differenciált oktatásra. Az érdeklődő, tehetséges gyerekekkel való foglalkozásra a szakkörök adnak lehetőséget. Ezeknek fontos helyszíne a Berzelab, hiszen a természettudományos tárgyaknál kísérletekre is szükség van. A kollégáim szabadidejüket nem sajnálva áldoznak időt a tehetséges gyerekekkel való foglalkozásra, a versenyekre való felkészítésükre. Az, hogy a természettudományokban ki tehetséges, már 10 éves kor körül kiderül. Ezért tartjuk fontosnak, hogy minél fiatalabb korban, minél vonzóbban tudjuk tanítani ezeket a tantárgyakat. Ez egyébként a Berzelab-projekt egyik célja, amit sikeresen elértünk.

”

A BERZELAB HATÁSÁRA
SOK TEHETSÉGES DIÁK
JELENTKEZETT HOZZÁNK.

Az én végzős osztályomban is van olyan fiú, aki általános iskolásként a laborban kapott lökést a fizika irányába, ő most a BME-re megy”- teszi hozzá Zita és Bálint osztályfőnöke, Kissné Császár Erzsébet.

Zita és Bálint mindketten végzősek, már az érettségire készülnek, és persze a jövőt tervezik. Bálint az ELTE fizika szakára jelentkezik, a kvantumfizika és a csillagászat érdekli a legjobban. Az egyetem utáni tervek még bizonytalanok, valószínűleg mesterképzés, Phd lesz, abban azonban már most biztos, hogy tanítani szeretne. A tanítás iránti vágyának nincs családi indítatása. „Többen, többször mondták, hogy nagyon jól magyarázok, gyorsan megértették, amiket mondtam. Ha mégsem, azt persze személyes csalódásként éltem meg. Szerencsére ebből sokkal kevesebb volt, mint sikerélményből.” Zita filmmániás, így nem csoda hogy a tudományos fantasztikus filmekben keresztül szeretett bele a természettudományokba. „A filmekben látottak nagyon megragadták a figyelmemet, elkezdtem utánanézni, hogy mi igaz, és mi nem. Ha úgy vesszük, én a filmek hibáiból kezdtem el tanulni. Egyetemre elsősorban az USA-ban szeretnék járni, több helyre jelentkeztem, remélem, felvesznek. Most a biotechnológia érdekel a legjobban és a világűrbeli élet. Az egyetem utáni pályámról még nem gondoltam, még túl messze van. Most úgy érzem, elsősorban a kutatás érdekel és nem az ipar vagy a tanítás” – mondta Zita, aki amerikai állampolgár, igaz, gyermekkorától Magyarországon él.

KÖZELEDIK A PROJEKTZÁRÁS

Idén tavasszal lezárul a Berzelab negyedik tanéve, és megkezdődik az utolsó fenntartási év. A labor üzemeltetéséhez és felszereléséhez évek óta hozzájárul a B. Braun is. Ezt követően a laborban már nem lesznek általános iskolás vendégosztályok. „A kitűzött célokat elértük, nagyon jó kapcsolat alakult ki a partneriskolák tanárai és közöttünk, több tehetséges fiatal választott minket az elmúlt években. Az igazgató úr mindig megkérdezi a kilencedikesektől, hogy miért jelentkeztek hozzánk és sokan válaszolják, hogy a Berzelab hatására”- mondja el Kissné Császár Erzsébet tanárnő. A támogatási összeget hirdető hatalmas táblán egy összeg szerepel, a tanárok munkája azonban nem forintosítható. „Szeretném kiemelni Nagyné Csernus Anna laboráns kolléganőnkét, aki ebben az évben nyugdíjba megy, de a Berzelabba még vissza fog járni, és velünk együtt küzdi végig az utolsó fenntartási évet. Ő az egyetlen kémia-biológia laboránsunk, rengeteget dolgozik azért, hogy a gyerekek használni és hasznosítani tudják ezt a laboratóriumot. Hihetetlen mennyiségű munkát végez el a kísérletek előkészítésénél, majd azok végeztével az eszközök rendbetételével. A labormunkának ő a legnagyobb hőse”- zárja le a beszélgetést a tanárnő.

SZERELEMPROJEKTEK UTÁN TUDATOS ÉPÍTKEZÉS

Április 2-a az autizmus világnapja. Ezen a napon a hírekben, az interneten és a közösségi médiában sokan sokat hallanak az autizmusról. Egy napra életünk része lesz. Évente egy nap erejéig. Az Autistic Art munkatársainak az autizmus egész évben életük része. Az egyre profibban működő társadalmi vállalkozás dolgozói profittermelés közben egyetlen percre sem tévesztik szem elől a célt: az autista otthonok támogatását, amelyek az ő munkájuk nélkül nem, vagy sokkal rosszabb körülmények között léteznének.

AZ ÉLET MEGY TOVÁBB

Bella Viktória 2007-től volt a Mosoly Otthon Alapítvány (az Autistic Art elődje) önkéntese, 2014-től az alapítvány ügyvezetője, 2016-ban levezényelte a névváltást, s több mint 4 év ügyvezetés után távozott az alapítványtól. „Mindenkinek kell találni az életében egy ügyet, amelyet szívvel, lélekkel támogat. Az itt töltött 12 év bebizonyította számomra, hogy ez az én ügyem. Azt gondolom, Henivel közösen megtaláljuk a módját

annak, hogy akár önkéntesként is, de tovább segíthessem az Autistic Art munkáját a jövőben is” – mondta Bella Viktória, akit Kovács Henrietta váltott az ügyvezetői poszton.

Henrietta már két éve forrásteremtésért felelős munkatársként erősítette az alapítvány csapatát. Komoly tapasztalatokkal érkezett, hiszen 7 évet dolgozott a Down Egyesületnél önkéntesként, majd óvodai és iskolai integrációs programok vezetőjeként, koordinátoraként. Később a forrásteremtésért és a partnerkapcsolatokért lett felelős.

„2018-ra az Autistic Art egy igen komoly társadalmi vállalkozássá nőtte ki magát. Ez azt jelenti, hogy a működés forprofit, de a tevékenység hasznából olyanok részesülnek, akik támogatásra szorulnak. Sok dologgal foglalkozunk egyszerre, ezt elmondhatjuk. Sikeres volt a 10. jótékonyági aukciónk is, ahol a képek mellett egyre nagyobb szerepet kaptak az Autistic Art termékei is. 2018-ban először voltunk ott a Budai várban rendezett borfesztiválon, ahol 6, saját standdal nem rendelkező borászatot képviseltünk a mi charity standunkon. A fesztivál

”

AZÉRT DOLGOZUNK EGÉSZ ÉVBEN, HOGY A LAKÓOTTHONOKAT TÁMOGASSUK, EZT SOHA NEM VESZÍTJÜK SZEM ELŐL. TAVALY ÉV VÉGÉN A TÁMOGATÁSOK BANKI UTALÁSAKOR AZ AUTISTIC ART CSAPATÁNAK TAGJAIVAL EGYSZERRE NYOMTUK MEG A KÜLDÉS GOMBOT. FANTASZTIKUS ÉRZÉS VOLT!

alatt 1800 deciliter bort kóstoltattunk, ami 900-1800 embert jelent, velük kóstolás közben az autizmusról is beszélgettünk” – foglalta össze a 2018-as évet Bella Viktória.

2018 egyik kiemelkedő projektje volt a csatlakozás a színes, zsebre tehető POKET zsebkönyvsorozathoz. A trendi könyvek elsősorban a fiatalok körében népszerűek, és az olvasás fontosságára hívják fel a figyelmet. Ha Poketet olvasol a közlekedési járműveken, akkor Te magad is Poket közösség tagjává válsz. „Számmisszítkát sejtünk amögött, hogy a sorozat 10. könyvét – az Alice a Csodaországban című kötetet – négy autista fiatalunk rajza alapján illusztrálhatta grafikusunk, Z. Petényi Tibor, hiszen alapítvány pont 10 lakóotthont támogat”- vette át a szót Kovács Henrietta. A társadalmi vállalkozássá válás természetesen nem jelenti azt, hogy ne lenne szükség az eddigi támogatókra, például a B. Braunra is.

HIÁNYPÓTLÓ PROJEKT FEJEZŐDÖTT BE

Tavaly a Panoráma Medical Centerrel közösen létrehoztak egy olyan felkészítő anyagot, amely megkönnyíti az autisták orvosi vizsgálatait. Az autizmusában mélyen érintett fiatalok ugyanis nem értik az összefüggéseket, nem viselik jól a testi kontaktust. A konfliktusok megelőzése érdekében szükség van egy átfogó képi anyagra, egy protokollra, amelynek a segítségével szinte teljesen stresszmentesen vizsgálhatják a fiatalokat. A projektben a tatai Szent Gellért lakóotthon volt az együttműködő partner. Schenk Erika, a tatai lakóotthon vezetője így emlékszik a közös munkára: „Az Autistic Art munkatársaival másfél éve beszélünk az autisták egészségügyi ellátásának problémáiról, például arról, hogy az ő orvosi ellátásukhoz több kommunikációs eszközre lenne szükség. Sokszor sem a szülők, sem az orvosi oldal nem megfelelően felkészült, nincs

erre kiképzett munkaerő, így a vizsgálatokat kudarcélményként élik meg az orvosok és a betegek is. Nagyon örültünk annak, hogy jelentkezett egy orvoscsoport, akiknek fontos az autisták problémamentes ellátása”.

Dr. Spányik András a Panoráma Medical Center ügyvezetője így emlékszik vissza a kezdetekre: „Pszichoszomatikus ellátással foglalkozunk, munkánk során sok tapasztalatot gyűjtöttünk ezen a téren. Kézenfekvő volt, hogy a csapat tudását felajánljuk jótékony célokra. Felvettük a kapcsolatot az Autistic Art Alapítvánnyal és már közösen vágunk bele a projektbe. Több alkalommal jártunk a tatai lakóotthonban, megismerkedtünk a lakókkal. Az elkészült felkészítő anyagot az interneten tesszük közzé, illetve igyekszünk orvoskonferenciákon is beszélni róla.”

EGYÜTT NYOMTÁK MEG A GOMBOT

Az alapítvány kezdetben szerelemprojektként hozta létre a termékeket, sikeresen. „Azonban mindig törekedtünk a tudatos építkezésre, és fontos állomás volt, hogy részt vehetünk a társadalmi vállalkozások fejlesztésére hivatott Erste SEEDS programban, amely keretében képzések, többlépcsős fejlesztés, szakmai segítség, befektetői kapcsolatok építése, felkészítés banki hitelből történő vagy egyéb finanszírozásra „tantárgyakkal” foglalkoztunk. A program segítségével strukturált és tudatos termékfejlesztésbe kezdtünk” – mondta Kovács Henrietta.

„Azért dolgozunk egész évben, hogy a lakóotthonokat támogassuk, ezt soha nem veszítjük szem elől. Tavaly év végén a támogatások banki utalásakor az Autistic Art csapatának tagjaival egyszerre nyomtuk meg a küldés gombot. Fantasztikus érzés volt!” – zárja a beszélgetést Kovács Henrietta.

NYOLC ÉV A MŰVÉSZET JEGYÉBEN

Az Art Market sikerének egyik titka a kiállító galériák magas művészeti színvonalában rejlik, de ugyanilyen fontosak a vásár kísérő programjai is

Az első Art Market Budapest nemzetközi kortárs képzőművészeti vásár megnyitása óta már nyolc év telt el. Tavaly októberben a Millenárison közel 6000 négyzetméteren mintegy 500 művész több ezer alkotását tekinthették meg látogatók. A 4 kontinens 25 országából érkező 100 kiállító között valamennyi jelentős hazai kortárs galéria is jelen volt. A vásár egyik különlegessége a visegrádi országok művészetének szentelt vendégprogram, a VISEGRAD CONTEMPORARY elnevezésű kulturális fesztivál volt, amely a Visegrádi Csoport országainak művészeti értékeire irányította a figyelmet. Az ART PHOTO BUDAPEST szekció, amely a régió egyetlen nemzetközi tematikus vására, egy teljes kiállítási csarnokot szentel a fotóművészetnek. A nagyszabású képzőművészeti esemény mintegy félszáz programot is kínált, többek között performanszokat, filmvetítéseket, könyvbemutatókat és kerekasztal-beszélgetéseket. A vásár kulisszatitkairól Löbl Krisztinát kérdeztük, aki éveken keresztül volt az Art Market Budapest vásár operatív vezetője. Nemcsak szervezősi, de művészeti oldalról is részt vett a vásár létrehozásában, új pozíciójában külsős szakemberként ez év február óta pedig főleg ez utóbbira koncentrált.

MINDENNAP TELT HÁZ

Az Art Market Budapestnek 2018-ban is a Millenáris adott otthont, melynek hatalmas csarnokait a nyitva tartás 4 napja alatt teljesen megtöltötték a kiállító galériák és a látogatók. Aki már járt a vásáron, megtapasztalhatta: itt bizony egy hosszú hétféle alatt több mint 30 ezer látogató fordul meg. A siker

egyik titka a kiállító galériák magas művészeti színvonalában rejlik, de ugyanilyen fontosak a vásár kísérő programjai is, kiemelten az a kortárs művészeti fesztivál, amely évente más főszereplő régióval – legyen az Nyugat-Balkán, Izrael vagy a V4-régió – kerül megrendezésre. A helyszín fizikai adottságai meghatározzák a maximális kiállító – és nézőszámot is, tehát ezek az adatok már nem tudnak újabb csúcspontot dönteni. Löbl Krisztina szerint a siker egyik fokmérője a kiállító galériák szakmai színvonala. „Egyre ismertebbek vagyunk Európában és a tengerentúlon is, egyre többen jelentkeznek hozzánk, így a helyszín fizikai adottságai miatt évről évre egyre több kiállítót sajnós vissza is kell utasítanunk. Van egy magyar és nemzetközi művészeti szakemberekből álló független szakmai testületünk, amely elbírálja a jelentkezők beküldött portfólióját, ők döntenek arról, hogy ki állíthat ki a következő Art Market Budapesten. Az évről-évre változó fókusztema épülhet egy ország (például Lengyelország) egy város, mint például Berlin és egy teljes régió művészete köré is, mint tavaly a Visegrádi Négyek esetében. 2019-ben ismét izgalmas területre esett a választás: az idei fesztivál központjában Oroszország áll majd. Fontos hogy a kiemelt régióból a legjobb, legsikeresebb galériákat és művészeket mutassuk be, így már az előző vásár zárását követően, sőt gyakorlatilag már azelőtt megkezdjük az előkészítő munkákat a következő évre vonatkozólag. Komoly és hosszú munka áll a 4 napos Art Market Budapest rendezvények mögött, hiszen a vásár megszervezésén túl egy komplett művészeti fesztivált hozunk létre rengeteg programmal, köztük az Inside Art szak-

mai konferenciával, szatelitkiállításokkal, performanszokkal, de ezek közé tartozik a javarészt általános iskolás és középiskolás gyermek számára szervezett művészetpedagógiai programunk is, amelynek kezdetektől fogva a B. Braun a támogatója” – összegzi a volt operatív vezető a rendezvény elemeit.

KELL EGY CSAPAT

A művészetpedagógiai programok az Art Market Budapest kiemelkedően népszerű elemei. A programot a Szépművészeti Múzeum múzeumpedagógusai, szakemberei állítják össze a különböző korú iskolai csoportok számára. „A fogadható csoportok száma sajnos limitált, de büszkék vagyunk rá, hogy évek óta annyian jelentkeznek, hogy a férőhelyek általában már az előző évben kialakuló várólistán lévőkkel betelnek. Egyre több óvodás, kisiskolás csoport is jelentkezik a felsősök és a középiskolások mellett. Többféle lehetőséget kínálunk a csoportoknak: lehet „csak” tárlatvezetésre vagy azzal egybekötött tematikus workshopokra is jönni, ez

utóbbiak iránt szokott lenni a legnagyobb érdeklődés. Szívvel, hitből, elhivatottságból csináljuk ezt a programot, mert mindannyian fontosnak tartjuk, hogy a következő generációnak lételeme legyen a művészet, ezen belül pedig a kortárs művészet. Azt szoktuk mondani, hogy a jövő gyűjtőit várjuk ide. A B. Braun által támogatott program népszerű a galériásaink között is, nagy részük érti, miért fontos ez, és nem zavarja őket a gyerekcsoportok mozgása” – meséli Krisztina. Az Art Market Budapest zárását követően szinte azonnal elindul a következő vásár szervezése, jelenleg 6 fő alkotja a szűk stábot, de a csapat a vásár közeledtével további szakemberekkel bővül. A nyitáshoz közeledve tervezők, kivitelezők, programszervezők és persze művészetpedagógusok is csatlakoznak a csapathoz. „Van önkéntes programunk is felsőoktatásban tanulók számára, és velük együtt már egy több mint 50 fős csapat várja a kapunyitást. A vásár szervezőinek nagyon fontos a kiállítók elégedettsége is, ezért minden évben kérdőíveken érdeklődnek tapasztalataik iránt. Tavalay többek között a szakmai programok arattak nagy sikert a galériások között, amire nagyon büszkék a szervezők. „Személyes beszélgetéseket is folytatunk a kiállítóinkkal, ezekből is tanulunk évről-évre. Fontos mércéje az elégedettségnek és a sikernek, hogy milyen eladásokat tudnak a galériák lebonyolítani, és bár mi nem kérünk tőlük adatokat, de látjuk és tudjuk, hogy egyre többen vásárolnak műtárgyat nálunk” – avat be a részletekbe Löbl Krisztina.

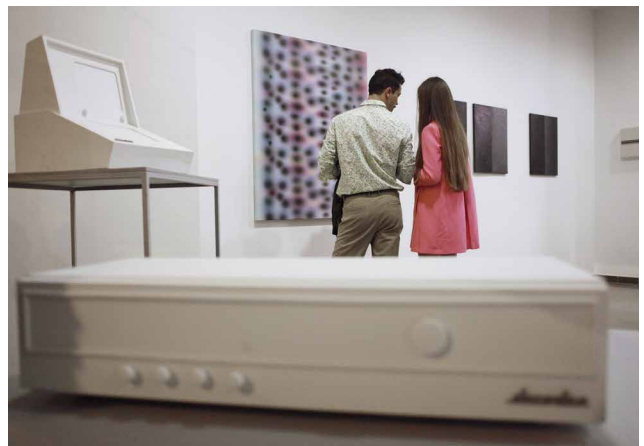
A tervvel kapcsolatban a volt operatív vezető elmondta, hogy a már 5 éve, a vásár részeként létező Art Photo Budapestet szeretnék még tovább erősíteni. „Jelenleg nincs a régióinkban kifejezetten fotós vásár rajtunk kívül. Nagyon hiszünk abban, hogy a magyar fotóművészeti hagyományok Moholy-Nagy László, André Kertész és a többi világhírű fotós munkássága mentén alkalmassá tesznek minket arra, hogy egy erős regionális központ legyünk, melyben az Art Photo Budapestnek meghatározó szerepe van” – mondja zárásul Löbl Krisztina.

A GALLERY WEEKEND ÜNNEPEL

*A budapesti magángalériás színtér 2014-től kezdve öt éven át rendezte meg minden ősszel a Gallery Weekend Budapestet. Fél évtized alatt a GWB a hazai kortárs képzőművészet igazi trendcsináló eseményévé vált, ahol a bátortalan nézők is legyőzhetik a „küszöbfélelmüket”.
Lelkes csapat dolgozott azon minden évben, hogy szeptember második hétvégéjén nyüzsgő tömeggel teljenek meg a budapesti galériák.*

2014-ben a B. Braun támogatásával és sok-sok önkéntes segítségével elindul a GWB

2015-ben a Főváros segítségével a GWB egy központi galériával és kiállítással gyarapodik

2016-ban a B. Braun támogatásával fő installációt tervez Keresztes Zsófia a nagykorúvá vált GWB-nek

2017-ben minden eddigénél több látogató nézi meg a GWB kiállításait

2018-ban a GWB pazar reklámkampánnyal és látogatói rekorddal ünnepli ötödik születésnapját

Fotó: GWB / Biró Dávid

HITTEL, SZÍVVVEL, LÉLEKKEL

Hatalmas üzleti sikerek nem várnak a magyar művészeti folyóiratokra, hiszen a piac akkora, amekkora, a nyomtatott sajtó a világon sehol nem áll jól, bár a művészeti könyvek és újságok piaca viszonylag stabil, hiszen a jó minőségű reprodukciók nézegetésének, a részletek tanulmányozásának legjobb formája máig a papírkép – a képernyő erre nem igazán alkalmas. Világhír sem kecsegteti őket, hiszen a magyar nyelvet jól behatárolható mennyiségű ember beszéli. A siker tehát nem forint milliókban és nem is olvasók millióiban mérhető. Az Artmagazin és az Új Művészet szerkesztői, munkatársai nem is ezekért készítik újságjaikat. Hisznek benne, hogy a képzőművészet, azon belül is különösen a kortárs művészet megismertetése fontos és hasznos küldetés.

KÉT DUDÁS EGY CSÁRDÁBAN

A mondással ellentétben ők megférnek egymással, igaz ennek hátterében az is ott van, hogy Magyarországon egyetlen művészeti magazin sem tudna megélni tisztán piaci alapon. Kicsi a példányszámuk, így elvileg nincs komoly reklámpotenciáljuk, bár a világban a fontos művészeti lapok pont prémium közönségük miatt a hirdetőik vágyott megjelenési felületei. Az itthoniak fennmaradásának eddigi legfontosabb feltétele az állami támogatás volt, és a szponzori szerződésekből befolyt összegek. A két művészeti magazinról szóló írást most egy támogató, a B. Braun „hozta össze”. A cég fontosnak tartja mindkét lap támogatását. A főszerkesztőket kérdeztük a különbözőségről, céljaikról, tavalyi évükről és persze a piaci helyzetről.

Állami támogatás nélkül fenntartható-e egy művészeti magazin?

Rudolf Anica, Új Művészet: A kérdés már-már felesleges. Ilyen kis nyelvtérrületen, ilyen alacsony vásárlóerő mellett nincs kulturális lap, amely fenntarthatná magát. (A kevés ellenpélda esetében egy tőkeerős kiadó áll a lap mögött.) Támogatás nélkül olyan fogyasztói árat kellene képeznünk, amelyért szégyellnénk magunkat – nagyon kevesen tudnák kifizetni.

Topor Tünde, Artmagazin: Működésünk alapja egyelőre az az összeg, amit a Nemzeti Kulturális Alaphoz benyújtott pályázatunk alapján az NKA kuratóriuma évről évre, vagy most épp háromévente megítél. Ez sajnos idén jelentősen csökkent. Viszont próbálunk egyéb forrásokat is bevonnani, hirdetőket szerezni, hiszen szűk ugyan az a réteg, amelyik művészetet és erről szóló irodalmat fogyaszt, de pont ők azok, akiknek a prémium hirdetések szólhatnak. Noha a legfőbb célunk a művészet közönségének szélesítése, de azért ha reálisak akarunk lenni, ma is inkább egy szűk intellektuális réteg-

” ———
A FIATALABB KOROSZTÁLYT
ELSŐSORBAN A NETEN LEHET
MEGSZÓLÍTANI.

Rudolf Anica

hez szólunk. A lehetőségekhez és a kínálatához képest még mindig nem járnak tömegek kiállításokat nézni, és csak a nagyon gazdag és jól tájékozott emberek vásárolnak igazi értékkel bíró, jelentősnek mondható műtárgyakat.

Milyen célközönséget céloznak meg? Miben szeretnének különbözni a piac más szereplőitől?

Topor Tünde: Igyekszünk úgy, és olyan témákról írni, ami minden nyitott szellemű, művészet iránt kicsit is érdeklődő embernek érdekes. Nem csak a szakmai közeghez akarunk beszélni – noha ahhoz is –, hanem az úgynevezett laikus közönséghez, tényleg bárkihez, akinek van szeme formákra, összefüggésekre, és aki kíváncsi arra, hogyan ad választ a saját életében felmerülő kérdésekre is egy-egy mű, ha így fordulnak felé. Amikor 16 éve megalakultunk, a fő ambíciónk az volt, hogy el tudjuk engedni azt a metanyelvet, amin a művészetről addig szokás volt írni. Szerettük a piacon már jelen lévő lapokat, az Új Művészetet vagy a Balkont, de mi beiktattuk magunkat egyfajta közvetítőként az olvasók és a művek, kiállítások, életművek közé.

Fotó: Acsai Miklós

”

SOK NAGYON TEHETSÉGES FIATAL ALKOTÓNK VAN, RÁJUK AZ ONLINE MAGAZINBAN SZERETNÉNK FELHÍVNI A FIGYELMET.

Topor Tünde

Az Artmagazintról már sokszor esett szó ezeken a hasábozon, most Rudolf Anicát kérem, mondja el az Új Művészet rövid történetét!

Rudolf Anica: Nem sokkal a rendszerváltás után, 1990-ben indult a lap a kritikusokat tömörítő Kállai Ernő Kör kezdeményezésére. S nem árt tisztázni, mert sokan ezt hiszik: a névhasználaton kívül semmi köze a Művészethez. Az Új Művészet alapító főszerkesztője Sinkovits Péter volt, aki munkatársaival együtt értékelvű, színvonalas, de olvasmányos folyóiratot kívánt gondozni. Nyugalomba vonulása után P. Szabó Ernő és Pataki Gábor, Ernő tavalyi váratlan elhunytja után Pataki Gábor és magam visszük tovább a lapot mint vezető szerkesztők. A folyóiratnak egyaránt voltak sikeresebb és nehezebb periódusai, reméljük, hogy most újra egy felfelé ívelő szakaszba léptünk. A lap történetéről bővebben egyébként a 25 éves fennállásunk alkalmából megjelent kiadványból több is megtudható. Némileg más a profilunk, mint a Balkonnak vagy az Art Magazinnak. Talán mi célozzuk meg a művészeti élet legszélesebb területeit. A lap célközönsége tulajdonképpen mindenki, akit érdekel a modern és a kortárs képzőművészet. Az indulás utáni években – internet híján – sok vidéki értelmiséginek ez a lap volt szinte az egyedüli tájékozódási forrás. A helyzet azóta persze változott, mintha fiatalodna olvasóink átlagéletkora.

Milyen témák vannak a fókuszban általában?

Rudolf Anica: Tulajdonképpen a művészeti élet teljes spektruma: kiállítások itthon és külföldön, műgyűjtés, interjúk a képzőművészeti élet szereplőivel. Figyelemmel kísérjük a régi és az új galériák működését, igyekszünk minél több vidéki eseményről is hírt adni, külföldi tudósítóink pedig a nagy nemzetközi tárlatokról, vásárokról számolnak be. Elvünk, hogy lehetőleg még a megjelenéskor nyitva tartó kiállításokról írunk – ez szoros szerkesztést, nagy figyelmet igényel.

Ehhez képest az Artmagazinnál?

Topor Tünde: Az az érdekes, hogy mi is pont ezekkel foglalkozunk, mégis teljesen más a két lap. Pedig néha még a szerzőink között is vannak átfedések. Egyébként én azt tartanám ideálisnak, ha az egyes újságok profilja még élesebben kirajzolódna, és ezt a szerzők is bekalkulálnák, amikor írnak egy-egy témáról. Mi szeretjük a sztorikat, főleg a női művészekét, mert ebben még elég nagy a lemaradás, és szeretjük megtalálni azokat a pontokat, ahol látszik az élet és a művészet kapcsolata. Ha most kellene nevet választani, lehet, hogy nem is Artmagazin, hanem Élet és képzőművészet lennének. Mondjuk ennek nem igazán jó a dallama, szóval maradunk az Artmagazinnál. (nevet)

Érezhető-e konkurenciaharc?

Rudolf Anica: Az én időm alatt – tíz éve dolgozom az Új Művésznél – soha nem volt ilyen a többi lappal szemben. Inkább közösen próbálunk lobbizni jó ügyekért.

Topor Tünde Art magazin: Igen, tényleg próbálunk közösen lobbizni, de azért néha harcolunk a jó szerzőkért.

Nehéz vagy könnyű a művészetekhez értő, jól író munkatársakat találni?

Rudolf Anica: Ami a szerzőket illet, olyan, aki gyors, megbízható és jól ír, nincs minden bokorban. De természetesen igyekszünk megtalálni őket. Tavaly pályázatot hirdettünk fiatal tehetségek felkutatására. Rengetegen adtak be pályaművet, és a három díjazottat azóta is rendszeresen foglalkoztatjuk. A lapszerkesztés ágas-bogas feladatköreire is nehéz rugalmas, jó munkatársakat találni, de azért nem lehetetlen. És ami szerintem igazán egyedülálló: stábunkban vannak több évtizede, sőt a kezdetektől a lapnál dolgozó kollégák.

Topor Tünde: Harmadik alkalommal hirdettünk cikkíró pályázatot aktuális kiállítások kapcsán. Az utolsó téma Frida Kahlo volt, akiről nagyon nehéz volt a kiírás feltételeinek megfelelni, és eredeti módon, személyes hangon beszélni a róla, nem pedig elismételni a vele kapcsolatos közhelyeket. De szuper szövegek születtek – a három nyertest mindig közöljük is. Az Artmagazin Online egyébként is befogadó helye a frissen végzeteknek, Léopold Zsanett, az Online főszerkesztője maga is nemrég végzett, és különös figyelemmel fordul a fiatal szerzők felé. Amit munkatársként nálunk lehet megtanulni, az a kifejezetten gyakorlatorientált gondolkodásmód, és az olvasóbarát szemlélet, valamint a kreativitás, abban a tekintetben is, hogy mivel teszem érdekessé, érthetővé a témát, amivel épp foglalkozom. És a vágyálom: ha több pénzünk lenne, bizonyos szerzőkkel már régés-régen kizárólagos szerződést kötöttem volna, és sokkal nagyobb honoráriumokat fizetnék, mint ami most általános.

ÚJMŰVÉSZEZET

Melyik a fő irány: új szponzorok keresése vagy hirdetőik megszerzése?

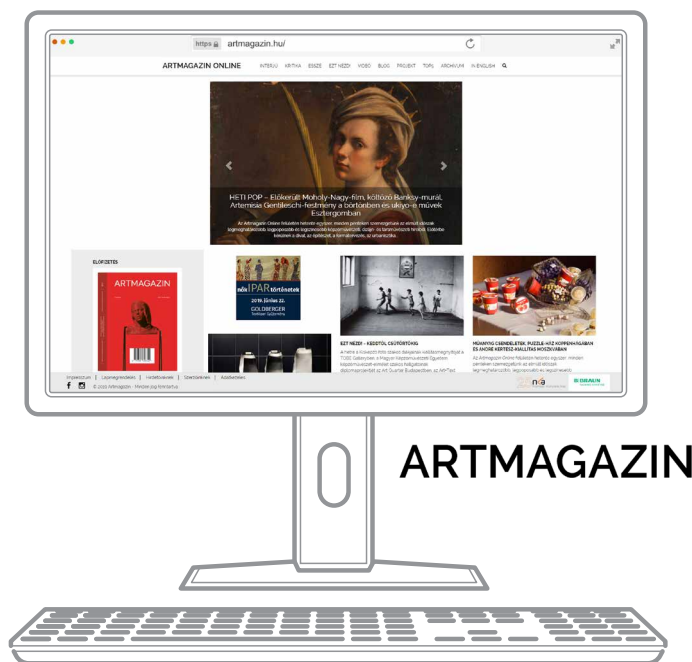
Rudolf Anica: Jó lenne minél több mindegyikből!

Topor Tünde: Nagyon fontosak számunkra a támogatóink, közöttük a B. Braun is, de esküszöm, azt gondolom, hogy velünk a hirdetők is jól járnak. Csak ismételni tudom magam: aki művészeti lapot olvas, aki műtárgyak iránt érdeklődik, sőt műtárgyat vásárol, annak érdemes a figyelmét szép és drága dolgokra, jó szolgáltatásokra, programokra felhívni.

A nyomtatott sajtó világszerte vergődik. Mennyire fontos az online felület fejlesztése?

Rudolf Anica: Fontos, egyre fontosabb. A fiatalabb korosztályt elsősorban a neten lehet megszólítani. Másfelől rengeteg friss, aktuális, az írott változatban terjedelmi korlátok miatt közölni nem tudott írást lehetőségünk van itt elhelyezni. De azt tudni kell, hogy az UM-online egy külön magazin, nem fedik egymást a printtel. Közös nevezőjük a minőségi szöveg, az igényesség.

Topor Tünde: Az online felületen is igyekszünk minél több műfajhoz kapcsolódni, ilyen például színházi diszlejtéző rovatunk, de sokat írunk dizájn-témákról is, különösen amióta 2018-tól Léopold Zsanett átvette az online szerkesztését, és a korábbi évek adatainak elemzését követően felépített egy új rovat struktúrát. Kiszámítható rendszerességgel jelennek meg a rovatok cikkei, például péntekenként a Heti pop, különböző színes hírek a világból, vagy az Ezt nézd, ami kiállításokat ajánl, személyes adalékokkal. Új az Egy kép című rovat is, ahol egy-egy épp futó kiállítás egy-egy művéről írunk felkért szerzőink. Az online-on nagyon fontos a kiszámíthatóság és a

ARTMAGAZIN

rendszeresség, úgyhogy az új rovatok rengeteg olvasót generáltak – azt tapasztaltuk, hogy ötszörösére nőtt az átlag napi elérés. És hamarosan indul pályakezdő művészekre koncentrálnó sorozatunk. Velük túl keveset foglalkozik a média, szeretnének felhívni rájuk a figyelmet.

Hogyan értékeli a tavalyi évet?

Rudolf Anica: Amire nagyon büszke vagyok, az a negyedéves tematikusmelléklet-sorozatunk. 2017-ben indítottuk, és tavaly négy helyett ötöt sikerült megjelentetni. Erről a sorozatról különösen jók a visszajelzések. Olyan hosszabb tanulmányoknak tudunk itt helyet adni, amelyeket a lapban terjedelmi okokból nehezen lehetne elhelyezni, viszont nagyon fontosak. Egy-egy témára szerkesztjük ezeket a füzeteket, és a szakma komoly képviselői írnak bele. Amit még feltétlenül ki kell emelni, hogy 2019-ben három könyvünk is megjelenik a tavalyi sikeres pályázatok eredményeképpen. Ezzel az Új Művészet egy régi profilja éled újjá, hiszen a kezdetekkor a lapkiadás mellett működött könyvkiadás is, ami sajnos megszakadt tíz-tizenkét évvel ezelőtt.

Topor Tünde: Mozgalmas év volt, amely az online megújítása jegyében telt, bár a nyomtatott magazin életében is fontos dolgok történtek, például változott a címlapunk, és azóta a méretünk is. Most már beférünk a postaládákba, és a női táskákba is.

Tematikus számaink születtek, amelyekben foglalkoztunk például dizájnnal, „gyerekek a múzeumban” témakörrel, vagy ott volt a 80-as évek alternatív művészetét feldolgozó különszámunk. Ez utóbbi azért is érdekes, mert az akkori fiatalok ma már akár műgyűjtők is lehetnek. Mindenesetre nagyon érdekes látni, hogyan lesz a fiatalokom eseményeiből művészettörténet.

Végezetül Önök szerint van valamilyen tendencia a művészeti lapok piacán?

Rudolf Anica: A kilencvenes évek végén és az ezredforduló után tényleg volt némi élénkülés, ugyanúgy, ahogyan a könyvkiadók esetében. Az egy viszonylag rövid időszak volt, azóta stabilizálódott a helyzet. Szerintem kiegyenlített a mezőny, új lapok valószínűleg nem fognak alakulni mostanság. Remélem, a régiek azért fennmaradnak.

Topor Tünde: Talán csak az, hogy hiába van Facebook és Instagram, bizonyos jelenségeket, kutatási eredményeket a legjobb mégis nyomtatott formában, értelmesen illusztrálva közreadni, és elolvasni. Tehát a kiállításokról szóló hírek, a vélemények, kritikák kialakítják lassan a helyüket az online felületeken. De egy-egy téma képekkel alátámasztott kifejtéséhez mi kellünk: kép és szöveg papíron, szépen, gondosan megszerkesztve.

VONZÓ GYÖNGYÖSI SIKEREK

A modern kézilabdában a kognitív képességek a legfontosabbak – gyorsan jó döntéseket hozni.

A B. Braun Gyöngyös kézilabda csapata nemcsak mérkőzéseket nyert, de egy új névadó szponzorral is gazdagodott a 2018-19-es bajnokságban. A csapat új neve HE-DO B. Braun Gyöngyös lett. A névváltozás nem befolyásolta a csapat társadalmi aktivitását, hiszen novemberben az Élelmiszerbank által szervezett adománygyűjtésben az elmúlt évekhez hasonlóan a felnőttek éppúgy részt vettek, mint az ifik. A csapat továbbra is jól áll a bajnokságban, így sikereiknek most két névadó szponzor is örülhet.

BEÉRETTEK A SZAKMAI MUNKA

Konkoly Csaba vezetőedző elégedett volt a csapat őszi eredményével, és már tavaszi látogatásunkkor is teljesen elérhetőnek tűnt a kitűzött cél, a bajnokság 6-8. helye, hiszen a tavaszi szezont az ötödik helyről indították a gyöngyösiék. *(A HE-DO B. Braun Gyöngyös a 2018/2019-es szezont végül a 6. helyen zárta).* Az edző szerint összhangba került a klubvezetés, a stáb és a játékosok. „Sikerült összerakni egy olyan csapatot, amely hazai pályán a legerősebbeket is komoly küzdelemre kényszeríti, és akár meglepetéseket is tud okozni. Hazai pályán ősszel a Tatabányát, idén tavasszal a Csurgót vertük, pedig mindkét csapat előttünk állt a tabellán. Az idegenbeli teljesítmény is javult. A befektetett munka meghozta a várt sikereket, amelyek egészen a bajnokság végéig érthetők a csapatnak. A Szeged és a Veszprém még ma is messze kiemelkedik a mezőnyből, de a csapat ellenük sem úgy lép pályára, hogy »legyünk gyorsan túl rajta«. A játékosok minden mérkőzésen a győzelemért lépnek pályára” – mondta el a vezetőedző. Persze a náluk gyengébb ellenfeleket sem szabad félvállról venni, hiszen a bajnokságban minden elvesztett pont hatással van a végső helyezésre. „Valóban az első két csapattól eltekintve most kiegyenlítettebb a mezőny.

Most végre olyan játékot játszunk, amit a többiek nehezen viselnek. Szerencsénk is volt, de hát az is kell a sporthoz” – egészíti ki az elmondottakat Sándor Ákos, aki másodedzőként is segíti a vezetőedző munkáját. A hazai mérkőzésekre egyre többen kíváncsiak, erősödik a szurkolótábor is. A magyar válogatott szempontjából fontos kérdés a saját nevelésű játékosok száma, minősége. A klubokban szereplő drága légiósok nem játszhatnak a nemzeti válogatottban, ezért a gyöngyösi utánpótlás-nevelés is fontos. Konkoly Csaba örömmel ad feladatot a saját nevelésű fiataloknak. Gráf Martin az egyik legtehetségesebb, ő már több mérkőzésen is játszott a felnőtt csapatban. „A kézilabda nem kisasszonysport, egy 18 éves fiú és egy harmincas férfi között komoly fizikális különbség van. Ha egy fiatal ráadásul ügyes is, akkor az »öregek« gyorsan eltapossák. Gráf Martint 2 kupameccsen is úgy »megszorongatták«, hogy most rehabilitációra szorul, nem tud edzeni. Sajnos ez is része a fiatal tehetségek útjának, ha bírja és ütészállóvá válik” – mondja Konkoly Csaba. A gyöngyösi NB1-es csapat jó perspektíva a helyi fiataloknak. A klub vezetése komolyan veszi az utánpótlás-nevelést, nekik van az országban a harmadik legnagyobb utánpótlásbázisuk.

A HARMADIK LEGNAGYOBB UTÁNPÓTLÁSKLUB

„Az FTC és a Győr után a miénk az ország harmadik legnagyobb utánpótlásklubja. Nálunk 26 edző kolléga foglalkozik több mint 350 gyerekkel. Van erőnléti, atlétikai és kapusedzőnk is. Lányaink és fiaink közül is sokan folytatják kézilabda-akadémiákon. A Győrből vagy a Fradiból mindig jó visszajelzéseket kapunk róluk. Az ifi csapatunk bronzérmes lett a keleti régióban, a serdülőknél gólkirályt adtunk Gráf Martin személyében. Gyöngyösön és környékén már 2.-3. osztályban a szivacs kézilabdával megkezdődik a tehetség-

kutatás. Nagyon jó kapcsolatunk van az általános iskolai testnevelő tanárokkal. A 8-9 éveseknek saját bajnokságuk van, a mi klubunk ekkor már figyeli a tehetséges gyerekeket, akik 12 éves kortól már heti 5 edzéssel dolgoznak nálunk. Ez persze komoly áldozatot követel a szülőktől, akik a környező településekről hozzák edzésre a gyerkőcöket. A befektetett időn kívül a tagdíj, a benzinköltség anyagi terhet is jelent a családoknak. Figyelünk arra, hogy pénzügyi okokból egyetlen tehetséges fiataalt se veszítsünk el. A lehetőségeinket az anyaklubnak és személy szerint Nagy Attila klubelnöknek köszönhetjük. A gyerekek sokat dolgoznak, nemcsak a pályán, hanem az iskolában is megállják a helyüket. Figyelünk a gyerekek iskolai teljesítményére is, büszkék vagyunk rá, hogy közöttük sok kitűnő tanuló van. Mi, felnőttek is példát mutatunk, 6 edző kolléga munka mellett tanul tovább egyetemen, bizonyítva, hogy a sport mellet is lehet, és kell tanulni. A jó sportoló fegyelmezett, jól beosztja az idejét, tud koncentrálni, ez kell a tanulásban is" – foglalja össze a tudnivalókat klub utánpótlásbázisáról Rosta István utánpótlásigazgató.

SZÍV, AKARAT, BELSŐ MOTIVÁCIÓ

A szakember nem a levegőbe beszél, hiszen kislánya, Zsófi, az U14-es csapat beállója. „Heti 5 másfél órás edzésünk van iskola után, otthoni tanulás előtt. Van, amikor fárasztó, de meg lehet csinálni. Egy korosztályban 24-en vagyunk, vannak posztok, ahol egyáltalán nem biztos, hogy valaki minden alkalommal játszhat. Addig szeretnék képezni, amíg nem megy a tanulás rovására. A tanulás számomra fontosabb”-

mondja el Zsófi. Az utánpótlás-vezető szerint a modern kézilabdában a kognitív képességek a legfontosabbak, szerencsére ezek is mérhetőek a tehetségek feltérképezésekor. Azt, hogy kiből lesz végül NB1-es vagy válogatott játékos, Rosta István szerint nem csak ez dönti el, nagyon fontos a szív, az akarat, a belső motiváció, hiszen akiknek serdülő korban ilyen nagy akaraterejük van, ők minden nehézséget legyőznek. A 15-16 éves „legveszedelmesebb” kor, az iskolaváltás, az első szerelmek komoly kísértést jelentenek. Akik megmaradnak, azok számíthatnak arra, hogy a klub szakmailag mindent megtesz a tehetségük kibontakoztatásáért. Erre az is bizonyíték, hogy a serdülő válogatottba az országos válogatón 10 gyöngyösi fiataalt vettek be.

„Anyukám nagycsoportos ovis koromban véletlenül meglátott egy kézilabda-oktatásról szóló hirdetést és elvitt képezni. Most 17 évesen már lehetőséget kaptam az NB1-ben a felnőtt csapatban játszani. Először a Balatonfüred elleni kupameccsen léptem pályára. Annyira izgultam, hogy először kiesett a labda a kezemből, elestem. Minél többet edzek a felnőttekkel, annál jobban összeszokom velük, annál felszabadultabban tudok játszani. Az a célom, hogy a felnőtt csapatban alapember legyek, ha nagyon jól megy, egyszer húzóember is, és mint mindenkinek, a válogatottság az álmom. Persze voltak hullámvölgyek, de a sport áldozatokkal jár, ha céljaink vannak vele. A sikerhez 95% szorgalom, 5% tehetség kell, szerintem a kettő együtt adja ki a 100%-ot. És persze sok alázat és tisztelet” – mondja el röviden Jaros Olivér, a felnőtt csapat egyik hazai nevelésű játékosa.

FEJLŐDŐ UTÁNPÓTLÁS

Alig két évtizeddel azután, hogy lejátszották az első női válogatott jégkorong-mérkőzést Magyarországon, a magyar együttes Budapesten megnyerte a női Divízió I/A világbajnokságot és első helyen jutott fel az elitbe. A sikerben természetesen jelentős része volt az utánpótlás-nevelésnek, amely nemcsak a nőknél, de a férfiaknál is jelentős eredményeket ért el az elmúlt évtizedben. A látványsportok utánpótlására fordított összegek – a szponzor cégek, köztük a B. Braun támogatása – a jégkorongban meghozták az eredményt. 2018-ban a toborzókon összesen 2700 gyermek ismerkedett meg a jégkorong alapjaival.

RÉGIÓK ÉS MENTOROK

Egyre több fiatal egyre jobb körülmények között jégkorongozhat Magyarországon. Ezt segíti a szövetség által létrehozott mentoredzői program, amely három fejlesztési régióra oszlik:

Nyugat, Közép, Kelet, amihez csatlakozik az erdélyi régió. A 3+1 régióon belül további központok működnek, mindegyik egy régiós programvezető irányítása alatt. A nyugati és a keleti régióban 3-3 (Győr, Dunaújváros és Székesfehérvár, illetve Miskolc, Szeged és Debrecen), a középső régióban pedig 4 központ (MAC, FTC, UTE, Vasas) működik. Minden régiós programvezető egyben mentor is, oktatja a mentorasszisztenseket és a területéhez tartozó klubedzőket, egyúttal játékosmegfigyelői feladatokat is ellát a Nemzeti Tehetség gondozó Program számára. Az MJSZ-nek emellett van még 3 nemzeti válogatott mentora (ők a korosztályos nemzeti válogatott vezetőedzők) és 4 speciális mentoredzője. Kiemelt fontosságú az is, hogy sikerüljön partneri kapcsolatot kiépíteni a helyi általános iskolákkal, önkormányzatokkal, illetve népszerűsíteni a sportágat a helyi médiában.

Fotó: Mudra László

zincbarcika. A legtöbb gyermek Szarvason (480), Kazincbarcikán (400), Szigetszentmiklóson (250) és Hatvanban (180) jött el. A toborzókön összesen mintegy 2700 gyermek ismerkedhetett meg a sportág alapjaival. Mindez azt jelenti, hogy egy-egy ilyen esemény iránt átlagosan 80-90 első és második osztályos gyerek érdeklődött. A lelkesedés mellett komoly segítséget is kaptak, hiszen olyan egykori és jelenlegi válogatott játékosok mutatták meg nekik a sportág alapjait, mint Szuper Levente, Vas Márton, Horváth András és Kiss Andrea. (Nem mellesleg megismerkedhettek a magyar jégkorong kabalaállatával, Csúszkával is.)

A toborzókön a válogatott játékosok személyes beszámolóival mellett a nemzeti együttes mérkőzéseiből nézhettek meg részleteket a gyerekek, akik megmutathatták azt is, mennyire ismerik a sportágat. A lényeg a játékoság volt, így volt öltözési verseny hokifelszereléssel, korongtorony-építés, kapura lövés, floorball mérkőzések, korcsolyaoktatás a helyi jégpályán és természetesen nem maradhattak el az ajándékok sem. A roadshow jelentős médiaérdeklődést vonzott, a helyi televíziók és internetes portálok mellett a részt vevő iskolák és egyesületek Facebook-oldalai is beszámoltak róla. A sorozat a tervek szerint folytatódik, méghozzá a szülők meghívásával és kifejezetten nekik készülő tájékoztatókkal.

FONTOS A TOBORZÁS

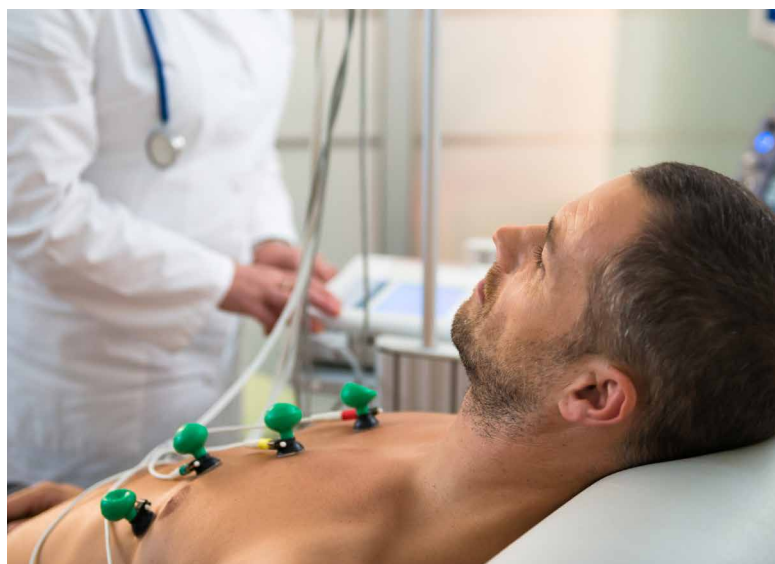
A Magyar Jégkorong Szövetség immár hagyományosan minden évben országos roadshowra indul, melynek legfontosabb célja segíteni a kis és újonnan alakult egyesületek toborzását. Az idei szezonban 32 helyszínen voltak toborzók. Olyan városokba jutott el a sportág, mint Kiskörös, Kaposvár, Szeged, Jászberény, Kőszeg, Halásztelek, Nyíregyháza, Tatabánya, Veszprém, Sopron, Baja, Sióagárd, Szekszárd, Sátoraljaújhely, Hatvan, Budakalász, Mosonmagyaróvár, Szolnok, Szigetszentmiklós, Szarvas, Makó, Göd, Érd, Százhalombatta, Eger, Pécs, Várpalota, Dunakeszi, Győr, Budapest XI. kerülete és Ka-

A TAPASZTALATOK ÚJ CÉLOKAT JELÖLNEK KI

A Városmajori Klinika főigazgatói titkárságán a hangulat most is oldott, vidám, feszültségnek nyoma sincs. Dr. Merkely Béla professzor tavaly óta nemcsak a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika igazgatója, hanem a Semmelweis Egyetem rektora is. A plusz feladatok nem hagytak nyomot dr. Merkely Bélán, ugyanolyan energikus, mint egy évvel ezelőtt. A professzor a fentiekén kívül még jó néhány hazai és nemzetközi orvosi szaklap szerkesztője, szerkesztőbizottsági tagja, így nem csoda, ha az évi 400 órás túlmunkakeretet kevesebb, mint 6 hét alatt használja ki.

HETI 7 NAP NAPI 18 ÓRA

A beszélgetésre tartva egy kérdés fogalmazódott meg, amelyet mindenképpen fel szerettünk volna tenni Merkely professzornak: Ennyi elfoglaltság mellett jut-e ideje a gyógyításra? Erre a kérdésre a portás hölgy adta meg – részben – a választ: „A professzor úr a műtőben van, tessék megvárni!” „A betegellátás még ma is jelentős része a napi munkámnak, de annyi idő, mint amennyit szeretnék, már nincs rá. Hetente három napot operálok, ez számomra még egy elfogadható szám, két napot töltök az egyetem rektori épületében, illetve a különböző minisztériumokban. Ezen felül vannak a különböző meghívások, az elmúlt évben előadásokat tartottam több európai egyetemen, Amerikában a Harvardon, és a Boston University-n is. Szigorú időbeosztással élek, heti hét munkanapon naponta 18 óra munka. Így majdnem mindenre jut idő, amire több időt szeretnék fordítani, azok a reggeli vizitek. Amikor itthon vagyok, heti két reggeli tenisz és három esti vízilabda segít elviselni ezt a terhelést” – avat be a pihenőnap nélküli hétköznapjaiba Merkely úr. A tavalyi év legnagyobb változása a Semmelweis Egyetem rektori kinevezése volt. „Régi klinikus harvardi barátaim feltették nekem a kérdést, hogy miért lesz egy nemzetközileg elismert kardiológus rektor? Nem értették, hogy egy megfelelő páciéntúrával rendelkező kardiológus miért

adja erre a fejét? A magyar orvostudomány most fordulóponthoz érkezett. Az oktatás mindig is magas színvonalú volt a Semmelweis Egyetemen, de a fejlődés útjára csak úgy lehet rálépni, ha a hangsúlyt a gyakorlatban hasznosítható ismeretekre, a betegágy melletti oktatásra helyezzük, és jobban egymásra épül az elméleti és a gyakorlati oktatás. A nemzetközi tapasztalatok alapján egyértelmű, hogy nem lehet tovább folytatni az elmúlt 40-50 év gyakorlatát. Az egészségügynek olyan orvosokra van szüksége, akik megfelelő elméleti alapon, de valódi klinikai gyakorlattal rendelkeznek. A cél, hogy az oklevél kézhezvételét követően a rövidebb, de hatékonyabb posztgraduális szakaszba belépve már valóban az adott szakorvosi képzés elméletét és manuális részleteit tanulják a hallgatók. Az orvostudomány megújult hatéves curriculumja két év elméletből, egy átmeneti évből és három év klinikumban eltöltött szakaszból épül majd fel. Utóbbi közvetlenül a betegágy melletti, döntően tömbösített gyakorlati oktatást takar, ahol az elméleti alapokat csupán felfrissítik – fogalmazott a rektor. Nem lehet megengedni azt,

Dr. Merkely Béla

”

AZ ALAPÍTVÁNYI MUNKÁBA NEM LEHET BELEFÁSULNI, MERT MINDIG VANNAK ÚJ DOLGOK, HISZEN AHOGY A KLINIKA PROFILJA SZÉLESEDIK – AZ OKTATÁS, A KUTATÁS, A BETEGELLÁTÁS TERÉN – ÚGY VÁLIK SZERTEÁGAZÓBBÁ A MI MUNKÁNK IS.

hogy az orvosképzés tovább húzódjon. A diákok 70%-a ráadásul hölgy, akik gyereket szeretnének vállalni. Tehát a klinikai képzést az elméleti képzés szintjére kell emelni, mert a végtermék a gyakorló orvos. Ennek a reformnak a kidolgozására, véghez vitelére vállalkoztam”- mondta el dr. Merkely Béla, miért vállalta a rektori kinevezést.

ÖSSZEFONÓDÓ CÉLOK

Az Aritmia Alapítvány céljai mindig is összefonódtak a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán folyó munkával. A klinika honlapján ugyan négy különböző alapítvány is szerepel, de ezek közül az Aritmia az egyik legrégebbi, az aritmiakutatás területén nincs is házon belüli konkurenciájuk. Az alapítvány céljainak eléréséhez a B. Braun támogatása is hozzájárul. A tavalyi év eredményeiről dr. Kiss Orsolya, a kuratórium elnöke beszélt. „A 2018-as év sokkal jobban sikerült, mint az azt megelőző. Jelentősen nőttek a bevételeink, szélesedett az adományozók köre és egy igazán jelentős, 50 millió forintos adományt is kaptunk egy magánszemélytől, ebből a pénzből részben egy ingatlant vásároltunk, megoldva ezzel az arra rászoruló nővéreink lakhatási gondját. Szerencsére rendeződött a céges adományozással kapcsolatos jogi háttér is, többszöri változás után mostanra bejártok az utak és működnek is. A támogatásaink közül egyre bővül a publikációk megjelentetésének támogatása, mert ezek online elérhetőségéért fizetnünk kell, és nem is kis összeget. Több kutatási ösztöndíjat adunk, már a legtehetségesebb diákkörös hallgatónak is, akiket a végzés után szeretnénk itt látni a klinikán. Részt veszünk tudományos klinikai vizsgálatokban is. Az alapítvány a fiatal kollégák

kutatási tevékenységének támogatására egyes esetekben havi nettó 250 ezer forintos ösztöndíjat is biztosít, megkönnyítve ezzel a családfenntartást, mentesítve a fiatal szakembereket az egyéb túlmunkák kényszere alól” – összegzi a kuratórium elnöke a tavalyi évet.

„A kutatás azért is fontos feladata az alapítványnak, illetve a klinikának, mert a mi hírünket az itteni magas szintű betegellátás és tudományos innovatív teljesítmény viszi a világban. Évi 100 nemzetközileg is idézett publikációt jelentetünk meg. Van olyan közép-európai egyetem ahol össz-egyetemi szinten ennél kevesebbet publikálnak. A Semmelweis Egyetem összes idézettségének 1/8-a köthető hozzánk, ez messze a legtöbb a klinikák között” – egészíti ki Merkely professzor az elhangzottakat.

ÚJ FELADATOK

A Klinika tovább szélesíti a sportolók szűrését, tapasztalataik alapján nemcsak az élsportolókat, de minden aktívan sportolót is érdemes lenne az eddigieknél is részletesebben szűrni. Már csak azért is, mert vannak amatőrök, akik edzésórában alkalmanként többet edzenek, mint egy válogatott sportoló. Őket persze nehezebb megtalálni, többnyire már panasszal érkeznek a klinikára. A kardiológiai tanszék mellett hamarosan új feladattal gazdagodik a klinika. A tervek szerint itt nyílik meg az egyetem sportorvosi tanszéke. A sportorvoslás komoly, összetett feladat, komplex képzést igényel nemcsak kardio-vaszkuláris, de táplálkozás-egészségügyi, sérülésprevencióval és sérüléskezeléssel kapcsolatos ismereteket is igényel. A klinikához a Sportkórház illetve az Uzsoki kórházban helyet kapó tanszéki csoport is csatlakozik majd. Kiss doktornő már az idejét sem tudja, mióta kuratóriumi elnöke az Aritmia Alapítványnak. „Az alapítványi munkába nem lehet belefásulni, mert mindig vannak új dolgok, hiszen ahogy a klinika profilja szélesedik – az oktatás, a kutatás, a betegellátás terén – úgy válik szerteágazóbbá a mi munkánk is” – foglalja össze az alapítvány gyakorlatát.

MÁSHOGY IS TÖRTÉNHESETT VOLNA

Az Újraszervezés Alapítvány célja, hogy megismertesse a vesebetegekkel az élődonoros szervátültetés lehetőségét, és segítsen nekik a transzplantáció hatékony megszervezésében. Az Alapítványt 2015-ben indította útjára Hollós Kata, Mátyás Mária és Szanyi Tímea, akik maguk is élődonoros szervátültetésnek köszönhetik egészségüket.

Életünk során mindannyian feltesszük az egyik legértelmetlenebb kérdést: mi lett volna, ha? Mi lett volna, ha János nem ott lakik, ahol, ha más orvos látja először? Mi lett volna, ha Magdi nem olvas el egy cikket a Nők Lapjában? Minden másként történt volna. De nem történt, mert ott van az a bizonyos „ha”. János, Magdi és Kata akkor találkozott, amikor erre a legnagyobb szükség volt János életében. Közös történetükről – amely az Újraszervezés Alapítvány egyik sikertörténete is – a Transzplantációs Klinika félhomályos folyosóján beszélgetünk a házaspárral.

KATASZTROFÁLIS KEZDET

Ha valaki évtizedeken keresztül nagyobb egészségügyi problémák nélkül él, könnyen kialakul benne a meggyőződés: ez a normális, így volt, és mindig is így lesz. Lóczyi János 2016-os éve azonban rosszul kezdődött, tüdőembóliát diagnosztizáltak nála. Előtte évtizedekig szinte beteg sem volt, a gyógyulás öröme áprilisban el is utaztak egy kis pihenésre, majd derült égből jött a baj: véres vizelet, hidegrázás. Megindult a kivizsgálás: vérvétel ultrahang, urológia. Az első eredmények gyorsan befutottak, majd robbant a bomba: 379-es kreatininérték (normál tartomány: 53-133 mm/l) mért a labor. Másnap irány a megyei kórház, hiszen ez az érték sú-

lyos veseégtelenségre utalt. Jánost 2 nappal a laboreredmény után dializálni kezdték. Ha nem ott lakik, ha nem abba a kórházba viszik, minden másként történt volna. Az első diagnózis hólyagdaganat volt, amit a vizsgálatok nem igazoltak, a dializálás folytatódott annak ellenére, hogy János rendkívül rosszul reagált rá, felment a vérnyomása, rázta a hideg. A következő ötlet a prosztata gyors eltávolítása volt, mert a doktor szerint ez megoldotta volna a problémát. A történet már horrorisztikus volt, kórházi fertőzés, egyre romló állapot, 800-as kreatininszint. A család ekkor döntött az orvosváltás mellett. „Megbeszéltünk egy időpontot Kiss István professzorral, de az indulás előtt már napokkal belázasodtam. A feleségem nem vezet Pesten, én nem tudtam, azon gondolkodtunk, hogy lemondjuk a vizitet. A fiam azonban a sarkára állt: most kell elmenni a professzor úrhoz. Remegtem alig tudtam menni, valahogy lejutottunk a garázsig, a feleségem elvezetett Érdig, onnan a fiammal mentünk tovább”- emlékszik vissza János. A váltás jól sikerült, új orvosok, más hozzáállás. A dialízis hatására a Szent Imre kórházban is felment János vérnyomása, de itt nem két plusz takaróval oldották meg a helyzetet, hanem egy más típusú dialízis alkalmazásával. A megyei kórházban ezt 4 hónapig nem tették meg. János a Szent Imre kórházban találkozott olyan betegekkel, akiknek

Fotó: Just Péter

”
ZOKOGTAM AZ ÖRÖMTŐL,
VISSZAKAPTAM MAGDITÓL
AZ ÉLETEM.

az övével megegyező tüneteik voltak, ezeket a betegeket vesemedence gyulladással kezelték, és hamarosan gyógyultan távoztak. Jánost gépre tették, a vese pedig olyan, hogy ha valami dolgozik helyette, akkor leáll, és nem indul el újra. Ez lett János életének egyik legnagyobb kérdése: mi lett volna, ha?

CSODA KARÁCSONYKOR

Karácsony volt, amikor János kezébe került a Nők Lapja, és benne Hollós Kata vesemeséje. Innen, és ekkor tudtam meg, hogy van lehetőség szervátültetésre, Kata és János is Kiss professzor betege volt, így az ünnepek után azonnal hozzánk kezdünk a transzplantáció szervezéséhez” – mondja János felesége, Magdi. „Rita, Kiss professzor asszisztense felajánlotta, hogy összehoz minket Katával. Két hét múlva Kata már várt bennünket a kórházban, akkor találkoztunk először, de néhány perc után mintha már 1000 éve ismertük volna egymást. Életemben nem fogom elfelejteni, hálával tartozom neki, olyan mintha a gyerekünk lenne. Együtt indultunk el a transzplantáció útján” – folytatja meghatottan Magdi. Májusra végeztek az összes vizsgálatl, de mivel nem vérrokonok, ügyükben az etikai bizottságnak kellett dönten. Rejtély, hogy 45 év házasság után miért kellett egészen október közepéig várniuk a döntésre. Végül 2017. október 24-

*Magdi és János a korábbi küzdelmek után
ma már újra boldogan élnek közös életüket*

én megtörtént a szervátültetés. János visszakapta az életét. „A legjobb az volt, amikor megkaptam a vesét, és újra tudtam járni a folyosón. Visszakaptam Magditól az életem, zokogtam az örömtől” – emlékszik vissza az újjászületésére János. „Kata annyira aranyos volt, mindig meglátogatott minket, felajánlotta, hogy amíg engem műtenek, ott lesz Jancsi mellett, ez nagyon szép volt tőle. Ha visszagondolok, még most is elérzékenyülök” – meséli Magdi.

JOGUKBAN ÁLL VÁLASZTANI

János és Magdi története az Újraszervezés Alapítvány egyik sikertörténete. Az alapítvány már három éve működik, és ez alatt sok embernek segítettek, részben az alapítvány támogatóinak – köztük a B. Braunnak – köszönhetően. Azonban minél többen fordulnak hozzájuk, annál biztosabb, hogy a sikerek mellett megjelennek a kudarcok is.

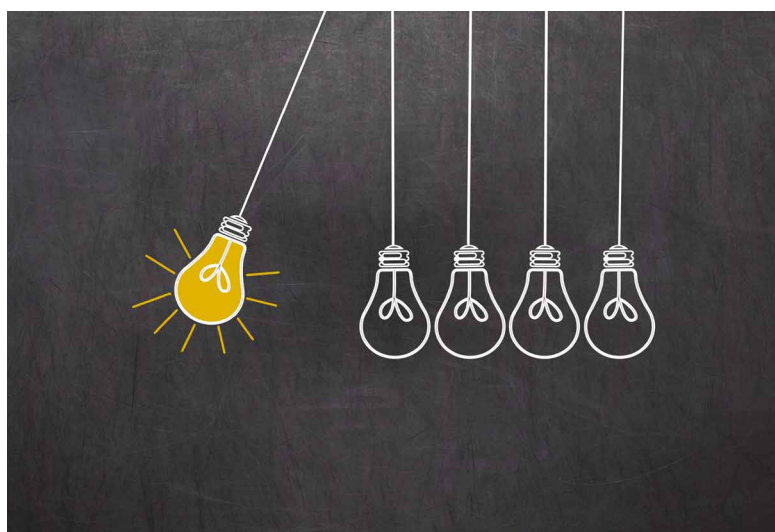
„Hozzáink legtöbbször tanácsért fordulnak, amit legjobb tudásunk szerint adunk. Függetlenek vagyunk, semmilyen érdeket nem képviselünk. Azonban vannak esetek, amikor a legjobb tudásunk, szándékunk ellenére is tragédia történik. Már mindhármunknak voltak kudarcai, ez sajnos a munkánkkal jár. Nagyon nehéz feldolgozni, szerencsére egy pszichológus barátom felajánlotta, hogy segít ezeknek a helyzeteknek a kezelésében. Voltak olyan eseteink, amikor akár orvosi műhibáról is beszélhetünk, vagy súlyos szakmai tévedésekről. Nem tehetünk mást, mint levonjuk a következtetést, aktualizáljuk a tudásunk, újraértékeljük a bizalmunk. A legfontosabb üzenetünk a betegeknek az, hogy jogukban áll választani a négy transzplantációs központ közül” – mondja Hollós Kata, az Újraszervezés Alapítvány kuratóriumi tagja. Jánosék története több általános elemet is tartalmaz. Az etikai bizottság elhúzó döntései sokszor érthetetlenek, hónapokkal hosszabbítják meg a betegek szenvedéseit, akár újabb egészségkárosodást okozva. Az Újraszervezés Alapítvány továbbra is mindent elkövet az élődonoros szervátültetés széles körű megismertetése érdekében. Folytatják a dialízisálmások látogatását, ahol személyesen mesélnek az élődonoros transzplantációról, saját kiadványaik mellett például a Donor infó című kiadványban is információs anyagot tettek közzé. Hollós Kata, az Újraszervezés Alapítvány kuratóriumi tagja szerint még most is sok a félelem az élődonoros szervátültetés körül, pedig sok jó példa, köztük János és Magdi története is bizonyítja, hogy nem kell, nem szabad félni az élődonoros szervátültetéstől.

AZ ÖTLET NEM ELÉG

Az innováció mint fogalom több mint 100 éves múltra tekint vissza. Elsőként Joseph Alois Schumpeter osztrák közgazdász szociológus alkalmazta, és innováción elsősorban szakmai fejlődést értett. Elmélete szerint a kapitalizmus lényege az innováció lehetőségeinek keresése, mely során az innováció lényegében „kreatív rombolást” fejez ki. 1914-ben megjelent tanulmányában elsőként fogalmazta meg, hogy az innováció új termékek létrehozását, új termelési eljárások bevezetését, új beszerzési vagy értékesítési piac meghódítását, új szervezetforma létrehozását jelenti. Gábor Dénes Nobel-díjas magyar fizikus pedig 1963-ban így határozta meg: amikor a tudományos kutatás eredménye a társadalom számára a gyakorlatban hasznosul. Dr. Pakucs János a Magyar Innovációs Szövetség alapító elnöke ez utóbbi meghatározásból indul ki, ennek helyes értelmezésén dolgozik, és ezt képviseli közel 30 éve a Magyar Innovációs Szövetség is.

SEM MEGHATÁROZNI, SEM MÉRNI NEM KÖNNYŰ

Az innovációra az interneten féltucatnyi meghatározás szerepel, de az innovációs teljesítmény mérése nem könnyű feladat. Az európai innovációs eredménytábla 2017-ben például már egy új, átdolgozott keretrendszer szerint készült el. E táblázat szerint valóban van mit javítanunk, hiszen a 28 EU-tagállamból hátulról a 6. helyen voltunk. Dr. Pakucs János az innovációnak a gazdasági növekedésben játszott szerepét emeli ki. A nemzeti össztermék növekedését tőkebevonás, illetve a hozzáadott szellemi érték növekedése adja ki, ez utóbbi tekinthető az innováció hatásának. Az Európai Unióban ez átlagosan 60-70% között mozog, míg hazánkban 45% körüli az innováció gazdasági növekedésre gyakorolt hatása. A Magyar Innovációs Szövetség 1990-es alapítása óta folyamatosan a hazai innováció elősegítésén dolgozik, részt vett a hat évvel ezelőtt megalkotott innovációs törvény előkészítésében is, amely tükrözi a Gábor Dénes-féle meghatározás lényegét, vagyis azt, hogy a kutatási, tudományos eredménynek egy folyamat végén társadalmi, gazdasági eredményt kell hoznia. „Sajnos az innováció kifejezés az utolsó 20 évben elhasználódott,

mindenki mindenre rámondja, holott nagy részük nincs is tisztában a jelentésével. Néha már azon gondolkodom, új szót kellene kitalálni”- panaszolja el dr. Pakucs János a hazai innováció egyik legnagyobb szaktekinvélye. A tudomány nem áll távol az innovációtól, vallja Pakucs János, példaként az idén először kiosztott „Alapkutatástól a Piacig” Innovációs Díjat, említi melynek nyertese Mezei Ferenc tudós az MTA rendes tagja, akinek felfedezéséből az un. neutron spin echo elméletén alapuló mérőműszert gyártó, mintegy 30 főt foglalkoztató cég fejlődött ki. A szövetség különböző díjakkal is igyekszik elősegíteni az innovációt: ilyen – többek között – az Innovációs Nagydíj, az Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Verseny és számos ösztöndíj.

ELSŐ LÉPÉS AZ ÉRDEKLŐDÉS FELKELTÉSE

Az Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Versenyt 28 alkalommal írták ki középiskolás fiatalok részére. „A kétfordulós versenynek több céljai is van. Az egyik felkelteni a fiatalok érdeklődését a természettudományok iránt, mert ma még az összes felsőoktatási intézménybe jelentkezőknek kevesebb, mint 15%-a jelöl meg műszaki vagy természettudományos szakokat. Céljuk az innovációs gondolkodás elő-

”

AZ EURÓPAI FIATAL TUDÓSOK VERSENYÉN ÉVENTE 25 EZREN VESZNEK RÉSZT, A MAGYAR FIATALOK TÖBBSZÖR ÉRTEK EL HELYEZÉSEKET.

segítése, az, hogy minél fiatalabb korban ismerkedjenek meg ezzel a folyamattal, amely az ötlettől kezdődik, és a hasznosulásban fejeződik be. Az első versenyeknél 150–170 pályázat érkezett be, ezek mintegy harmada első olvasásra elbukott, mert sokan egyszerűen nem voltak tisztában az innováció fogalmával. Az elmúlt 10 évben évi 100 körül stabilizálódott a pályázatok száma, de ezek közül már sokkal kevesebb kerül ki az első rostán. A területben hozzánk hasonló Ausztriában ez a szám 100–150 között mozog, viszont a feleakkora Írországban két éve 800 pályázatot adtak be. Igaz, hogy kevés anyag érkezik hozzánk, ám ezek közül nagyon sok kiváló minőségű. Évente 10–12 díjazott pályázat közül választja ki a 22 tagú zsűri azt a három pályázatot, amely eljut az Európai Fiatal Tudósok Versenyére. Az évente mintegy 25 ezer fiatal tudósjelölt versengésén többször értek el kiemelkedő helyezéseket magyar fiatalok. Nagyon fontos a középiskolai tanárok szerepe, hiszen ők adják az ötleteket, irányítják bizonyos témák felé a tanulóikat. A témák sokszínűsége miatt, ha szükséges, a zsűri szakértőket bíz meg az anyagok elbírálásával, ilyen volt például az az orvosi téma is, amelyikhez legutóbb a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikától kértek szakmai segítséget. A második fordulóba kerültek szétosztják a zsűritagok között, akik

3 hónapig mentorálják a versenyzőket”- avat be a verseny bonyolításába Dr. Pakucs János, a versenyt lebonyolító Magyar Innovációs Szövetség jelenleg már tiszteletbeli elnöke. Azokat indítják az európai versenyen, akiknek a témáiról úgy gondolják, európai szintű újdonságot tartalmaznak. A verseny díjazottjai 12 hónapos ösztöndíjat kapnak, félévenkénti beszámolási kötelezettségük egyben egyfajta nyomon követést is jelent. A versenyen elért helyezés nem kevés felvételi pluszponttal is jár, továbbá egy tehetségútlevelel is, amely feljogosítja a diákokat arra, hogy már ez egyetem első évfolyamától – erre egyébként csak második évfolyamtól lenne lehetőség – részt vegyenek az OTDK munkájában. Az elmúlt 28 év azt bizonyította, hogy az egykori győztesek 70–75%-a tanár, kutató, fejlesztő lett.

A PÁLYÁZÓ PÁLYÁZTATÓ

A Magyar Innovációs Szövetség nemcsak pályázatokat, versenyeket ír ki, de mint nonprofit szervezet, maga is pályázik, például az Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Verseny lebonyolításának, díjainak támogatására is. A verseny mintegy 20 millió forintos forrásigénye azonban csak pályázatokból nem jön össze. „Magyar és multinacionális cégek is támogatják a versenyt, azt mondanám, többségben a hazai cégek vannak. Bár sok nemzetközi cégnek van kutatóbázisa nálunk, az itt elért eredményeket döntően nem itt hasznosítják. Vannak kivételek, a Bosch, az Ericsson vagy a B. Braun, ezek a cégek nemcsak fejlesztenek nálunk, de az innováció eredményeit itt is hasznosítják, ezzel hozzájárulnak a GDP növekedéséhez. Jelenleg hozzávetőlegesen mintegy 150 innovatív vállalat van hazánkban, de ahhoz, hogy igazán innovatív orszaggá váljunk, 2–3000 ilyen vállalat kellene, ennek elősegítésén dolgozik a szövetség a jövő tehetséges tudósjelöltjeinek felfedezésével, szemléletformálásával is” – zárta a beszélgetést Dr. Pakucs János a Magyar Innovációs Szövetség alapítóelnöke.

Táborok, farsang, év közben családi hétvégék, látogatás a Csodák palotájába, gyermeknap – a Transzplantációs Alapítvány nagy hangsúlyt fektet a szervátültetett és szervre váró gyermekek testi-lelki rehabilitációjára és társadalmi re-integrációjára.

TÁBOROK, TALÁLKOZÁSOK, BARÁTSÁGOK

A Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért egyik fontos feladata a rehabilitáció. Céljuk, hogy a szervátültetett emberek megfelelő rehabilitációban részesüljenek, hogy a sikeres műtét után képesek legyenek újra teljes életet élni. 2004-től nagy hangsúlyt fektetnek a szervátültetett (szív-, tüdő-, máj-, veseátültetett) és szervre váró gyermekek testi, lelki rehabilitációjára és társadalmi re-integrációjára, amely csak a teljes család rehabilitációjával nyer értelmet, és csak így vezet eredményre. Az alapítvány 2006 óta küld szervátültetett gyerekeket a svájci Alpokban fekvő Anzère síparadicsomba, hogy a Liz Schick (májtranszplantált) által 2000-ben megálmodott nemzetközi kalandtáborban (TACKERS) megismerjék a téli sportok örömeit.

ÉLMÉNYEK TÉLEN-NYÁRON

Az alapítvány alapító okiratának testi-lelki rehabilitációról szóló száraz mondatai minden évben rengeteg tartalommal telnek meg. „Nyári tábor a Balatonnál, sítábor Svájcban, farsang Tengelicen – farsang idején, év közben családi hétvégék, látogatás a Csodák palotájába, gyermeknap a Mogyoródi Aquarénában – mindezek megvalósultak 2018-ban” – sorolja a teljesség igénye nélkül Szalamanov Zsuzsa, a kuratórium elnöke. „Nagyon jó év volt a tavalyi, boldog vagyok, mert mindent, amit akartunk, meg tudtunk valósítani. Sikeresek voltak az élődonoros transzplantációval kapcsolatos fóru-

maink, amelyeket a dialízisszolgáltatókkal közösen szerveztünk. Az együttműködés lényege, hogy az állomások állandó időhiánnyal küzdő orvosai helyett mi beszélgetünk a betegekkel, tájékoztatjuk, megfelelő információval látjuk el őket ahhoz, hogy a szervátültetéssel kapcsolatban dönteni tudjanak. Ezt a programot idén is folytatjuk, mint ahogy a gyerekprogramokat is. Tavaly elkészült egy fantasztikus film, *A mi nagy családuink*, most azon dolgozunk, hogy minél több helyen mutassák be ezt a megható alkotást, amely jelenleg megtekinthető a www.transalap.hu oldalon. Folytatjuk az iskolai előadássorozatunkat is, mert azt tapasztaltuk, hogy a gyerekek aktívak, nagyon jó kérdéseket tesznek fel” – foglalja össze a kuratórium elnöke a tavalyi év történéseit. A téli sítábor, a TACKERS (Transzplantált Gyerekek Kalandtábora) nem újdonság az alapítvány életében. A tábor 2000-ben indult, de 2005-től már magyar gyerekek is táborozhattak a svájci Anzère városkában. Azóta az alapítvány támogatásával minden évben legalább kettő, de akár hét gyerek is elutazhat síelni. Ezt az alapítvány szponzorai teszik lehetővé, amelyek között évek óta ott van a B. Braun is. „Lehetőleg olyan gyerekeket küldünk, akik még nem tudnak síelni, sosem látták korábban az Alpokat. Nem jelentkezés, hanem kiválasztás történi, ismerem őket, tudom, kik azok, akikkel nem fog baj történni, nem fognak sírni a mama után. Mi minimum 12 éveket küldünk, ezzel együtt is volt egy-két melléfogásom. Azt

hittem, vagány a gyerek, de bizony a harmadik este már volt sírás. Egy ilyen tábor nagyon sokat változtat a gyerek mentalitásán, talán ez az élmény jobban ösztönzi őket a nyelvtanulásra is, mert sajnos a nyelvtudás a magyar gyerekekre nem igazán jellemző. Vezetőjük, pótanukájuk, tolmácsuk Tárnoki Virág, aki szintén vesetranszplantált, gyerekként kétszer volt a táborban, felnőttként már harmadszor visz csoportot"- avat be Szalamanov Zsuzsa a szervezés részleteibe.

MI IS SÍELÜNK

A tengelici farsang kiváló alkalom, hogy a kívülálló is megtapasztalhassa, mennyire jók ezek a közös családi programok. A hangulat oldott, a szülők nem stresszelnek, lehetetlen megmondani, melyik gyermek transzplantált és melyik az egészséges testvér. Mert nincs is különbség közöttük.

A két vékony tinédzser lányról sem gondolná senki sem, hogy szervátültetésen estek át. Hanna új vesét, barátnője, Kata máját kapott. Egy nyári „Mi is nyaralunk” táborban barátkoztak össze, két éve pedig együtt voltak a TACKERS táborban.

Milyen emlékeitek vannak a táborról?

Hanna: Nagyon jó volt, nekem különösen, mert már előtte is tudtam síelni, de mindig nagyon szerettem volna eljutni egy svájci síterepre is. Volt ott egy nap, amikor a teljes napot végig

sieltük, ez hatalmas élmény volt! Repülővel mentünk, ennek is nagyon örültem, mert imádok repülni. Mondjuk, amikor le szállásnál betont értek a kerek, ez nekem kész horror volt.

Kata: Mi egy nyári táborban ismerkedtünk meg Hannával, azóta vagyunk barátnők, az is jó volt, hogy együtt lehettünk a svájci táborban. A pályák nagyon jók voltak, sajnos külön csoportokban voltunk, de a pályán kívül mindig együtt voltunk.

Szereztek új barátokat?

Hanna: Ismerkedni esténként a szobatársainkkal, két svájci lánnyal ismerkedtünk, telefonos fordítóval, és persze kézzel-lábbal magyarázva.

Kata: Mondjuk a hiányos nyelvtudás miatt a transzplantációról nem beszélgettünk, a lányok egyébként is idősebbek voltak nálunk. Virág nagyon jó kísérő volt, kedves és mindenben segített nekünk.

Szervátültettként nem aggódtatok síelés közben?

Hanna: Másfél évvel a transzplantáció után voltam síelni, de egyáltalán nem szorongtam, mert ott volt velem Kata, a barátnőm.

Kata: Én egészen kicsi koromban kaptam a máját, 9 éve baltetozom, semmiben sem korlátoz a szervátültetés, maximum a tornaórán nem lehetek kapus.

Tárnoki Virág: „Ez az utazás komoly felelősséggel jár, hiszen a szülők rám bizzák a transzplantált gyermekeiket. Bevált módszer, hogy az elején szigorúbb vagyok, utána ebből engedek egy kicsit. Hiába vagyok a magyar gyerekek kísérője, a helyiek engem is önkéntesként kezelnek, beosztanak különböző feladatokra. A tábor nagyon profin van megszervezve, 5–6 szakképzett nővér, 3 orvos van a táborban. Reggeli előtt lázmérés, központosított gyógyszerbevétel. Fél nyolckor ébresztő, 9-től már a pályákon vannak a gyerekek, délben forró leves és az előre becsomagolt étel elfogyasztása a hűtőben, utána mindenki választhat: marad síelni vagy egyéb programra megy. Fürdés, kutyaszánózás, festés, kézműveskedés – szinte minden este van valami érdekes program. Az egyhetes táborban 50 gyerek van együtt a világ szinte minden tájáról.”

Beszélgetésünk idején Bede Zoltán még csak készült a sítáborba. Zoli komolyan vette a felkészülést, nem csak sí-, de angolleckét is vett. „Most jár hozzám angoltanár, azért tanulok, hogy minél többet értek. A szervátültetésem tavaly nyáron történt, de sem a szüleim, sem én nem aggódom emiatt, hiszen barátokkal megyek!” Bede Zoli egyébként a *Mi nagy családunk* c. film egyik főszereplője, az ő transzplantációs riadója fontos része a filmnek, de ez már egy másik megható történet.

A BICIKLIKERÉKTŐL A MÉRŐVILLAMOSIG

A Műegyetem mellett működő Pro Progressio Alapítvány a hazai vállalatok támogatása – közöttük a B. Braun – révén kiemelten segíti a tehetséggondozást és az innovációs tevékenységet. Minden támogatási tevékenysége pályázatok útján valósul meg, éves szinten több mint 50 pályázatot hirdetnek. Az innovációs tevékenység díjazását az egyetem vezetésével közösen 2011-ben kezdték meg a BME legjelentősebb innovációs teljesítményeinek elismerésére szolgáló díjjal. A 2001-től folyamatosan létező PhD-ösztöndíjat 2017-ben váltotta fel a doktori innovációs díj, amely olyan fiatal, doktori címmel rendelkező oktatók, kutatók támogatására szolgál, akiknek bármilyen tudományterületen készített innovatív doktori értekezése jelentős szellemi hozzáadott értéket tartalmazó piacképes, vagy szabadalmaztatható termékek, szolgáltatások, technológiák kidolgozásával foglalkozik.

ÉRTÉKÖRZÉS ÉS ÚJ ÉRTÉKEK TEREMTÉSE

Az értékörzés területén fontos mozzanat volt, hogy tavaly a Pro Progressio Alapítvány – a Heller Farkas Alapítvány és a Varga József Alapítvány támogatásával – vásárolta meg azt a „Királyi József Műegyetem Ifjúsága” feliratot viselő zászlót, amely az 1900-as évek elején készülhetett, majd 1911. május 7-én szentelte fel Várady L. Árpád győri püspök. A zászló konzerválásához és méltó bemutatási helyének kialakításához legalább 5 millió Ft-ra van szükség, így az alapítvány adománygyűjtést indított.

Az alapítvány kiemelt célja továbbá a természettudományok iránti érdeklődés felkeltése. A középiskolai tanárok díjazása mellett 2015-ben nyitottak a kisiskolások felé is: az általános iskolásoknak szervezett BME Gyermekegyetem kiállta az idők próbáját, 2018-ban is több mint 600 általános iskolás vett részt a nyári táborban.

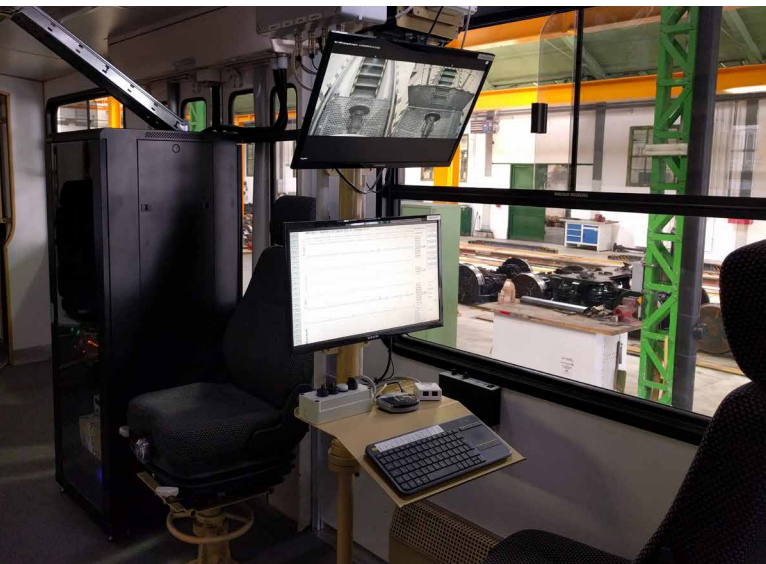
Az innovációs teljesítmények elismerése 2017-ben bővült a PhD innovációs ösztöndíj bevezetésével. A kuratórium elnöke, Dr. Pakucs János szeretné, ha a doktori disszertá-

ciókban az innovációs szempont is előtérbe kerülne. Tavaly Dr. Vinkó Ákos, az Út- és Vasútépítési Tanszék adjunktusa kapta meg a Doktori Innovációs Díjat a villamospálya egyenletlenségeit egy kerékre szerelhető szerkezettel mérő találmányáért, amely 2018 tavasz óta a BKV Zrt. vonalain már a gyakorlatban is bizonyít.

SOK APRÓ DÖNTÉS EREDMÉNYE

„Nálunk, az építőmérnöki karon sokféle lehet szakosodni. Az, hogy infrastruktúrával akarok foglalkozni, hamar kiderült, azon belül vasút és azon belül is közúti vasút érdekel.

”

A MÉRŐVILLAMOS MA MÁR NEMCSAK A PÁLYA, DE A FELSŐVEZETÉK MÉRÉSÉT IS ELVÉGZI, A TERVEK SZERINT MÉG 3-4 ÚJ FUNKCIÓ IS KIFEJLESZTÉSRE KERÜL.

A specializációban nagy szerepe volt tanárainknak, több kiemelkedő oktatómnak, akik nagy hatással voltak rám. A doktori témaválasztásakor a hasznosulás nem lebegett a szemem előtt, én csak az érdeklődési területemnek megfelelően mentem előre. Meghatározó a témavezető szerepe, mert ő látja át, milyen problémákat kellene megoldani. Az MSc-s diplomamunkámban egy kerékmegcsúszás okozta speciális sínhibát vizsgáltam nagysebességű kamerával, különböző intenzitású fékezések és gyorsítások esetén. De ez nem volt jó módszer, a jármű oldalára kellett volna rögzíteni a kamerát, hogy együtt mozogjon vele. Ebből jött az ötlet, hogy a kerékre kellene valamit felszerelni. A doktori elkészítését azzal kezdtem, hogy mint a pályamesterek, gyalog bejártam a budapesti villamosvonalakat és szabad szemmel vizsgáltam és kiértékeltem a pályahibákat. Megtapasztaltam, hogy ez nagyon munkaigényes, automatizálásra váró tevékenység. Az új módszer kidolgozása előtt tapasztalatgyűjtés céljából biciklikerekre rögzített gyorsulásmérővel is kísérleteztem a Margitszigeten, ebből alakult ki később a mérővillamos: egy biciklikerekére felrakott gyorsulásmérőből” – meséli Dr. Vinkó Ákos adjunktus. A fiatal tudós nem mulasztja el megemlíteni, hogy a megvalósításhoz nagyon sok ember áldozatos munkája kellett. „Nehéz lenne felsorolni mindenkit, a munka során nagyon jó csapat alakult ki, együttműködő légkörben dolgoztunk. A BKV vezetése a kezdetektől támogatta a

projektet. A munka során kerültem kapcsolatba a Metalelektro Méréstechnikai Kft.-vel, az ő eszközeit használtam már a diplomamunkáim során is, rendszeresen beszámoltam nekik az eredményekről. Ők vették fel a kapcsolatot a BKV Zrt.-vel. Rám építették az egész projektet, ez nekem utólag elég hazardjátéknak tűnt részükről, hiszen egy teljesen új dologról volt szó, nem valami meglévőnek az átalakításáról” – avat be a részletekbe Dr. Vinkó Ákos.

TÁMOGAT, NEM HELYETTESÍT

„A módszer és az eszköz a rezgésdiagnosztikán alapul. A mérőrendszernek a lényege a forgókerékre felkerült szenzorok. Ez okozta a legnagyobb problémát is a megvalósítást végző cégnek, mivel vezeték nélkül kellett megoldani az adattovábbítást. Maga a módszer tulajdonképpen a szabálytalan járműmozgásokat (kigyózás, bólintás, támoalgás) vizsgálja, és indirekt módon ítéli meg a pálya műszaki állapotát. A kifejlesztett algoritmusok nemcsak a hiba helyét és típusát adják meg, hanem információt adnak a hiba súlyosságáról is. A gyorsulásmérő szenzorokat a vasúti pályafelügyeletben már régóta széleskörűen alkalmazzák hasonló diagnosztikai célokra. Csak-hogy a közúti vasúton alkalmazott alacsony üzemi sebesség miatt a szabálytalan járműmozgást jellemző gyorsulásadatok is kicsik, ezért a hagyományos módszerekkel nem igazán lehet kiértékelni a mért adatokat. „Ami az én rendszeremben újdonság, az az, hogy a forgó kerékre került a gyorsulásmérő szenzor” – foglalja össze az új eszköz és módszer lényegét Dr. Vinkó Ákos. A fiatal kutató biztos abban is, hogy a pályamesterek szakértelmét nem pótolja az új eszköz. „Az emberi gondolkodás jóval komplexebb, mint egy gép, ez alapvetően egy támogató rendszer, ráadásul az új pályamestereknek is segít a szakértelem megszerzésében. Külföldön, vagy a MÁV-nál is több mérőrendszert használnak, de emellett a pályafelügyeletben kiemelt szerepük maradt a pályamestereknek is. A külföldön és a MÁV-nál is alkalmazott mérőrendszerek rendkívül drágák, a városi vasutat üzemeltető cégek számára nem megfizethetők. A MÁV milliárdos nagyságrendbe kerülő mérővonataihoz képest a mérővillamos ára ennek csak töredéke” – említi meg még egy fontos szempontot a fiatal adjunktus. A mérővillamos ma már nemcsak a pálya, de a felsővezeték mérését is elvégzi, a tervek szerint még 3-4 új funkció is kifejlesztésre kerül. A biciklikerekétől így jutott el Dr. Vinkó Ákos ötlete egy nagyon komplex, olcsó és hatékony mérőrendszerre. „Jó érzés, amikor valami elkészül, ami az ember nevéhez kötődik. Kicsit kakukktójás vagyok, mert infrastruktúra-építőmérnök létemre egy mérőműszer, egy jármű született az ötletemből” – zárja a beszélgetést a fiatal adjunktus.

KÖZÖS CÉLOKÉRT – EGYÜTT

„A Vesebetegek Egyesületeinek Országos Szövetségének feladatai hosszú évek óta nem változtak. A szövetség lehetőségei viszont igen, sajnos nem éppen előnyükre” – foglalja össze az elmúlt évet, éveket Ádám Aurél, a VORSZ elnöke. Az irodában minden olyan, mint a tavalyi és a tavaly előtti beszélgetésünkkor. Szerencsére az elnök elhivatottsága kicsit sem csökken a nehezedő körülmények hatására, és a régi célkitűzések mellé mindig új és hasznos célok társulnak.

CÉL A MINŐSÉG MEGŐRZÉSE

A szövetség tavaly a betegek érdekében komoly lobbitevékenységbe kezdett, szeretne volna tényszerűen a kormány elé tárni, milyen minőségű dialízisellátást veszélyeztetnek azáltal, hogy az állami támogatást 11 éve egyetlen fillérrel sem emelték. A dialízisközpontok finanszírozásánál az infláció és az elmúlt években elkezdődött egészségügyi béremelések nehéz helyzetbe hozták a szolgáltatókat. „Ez az állapot már a betegek ellátásának minőségét veszélyeztette” – kezdett a tavalyi év történéseinek felelevenítésébe Ádám Aurél. „Írtam egy levelet az egészségügyi államtitkárnak, amiben azt kértem, hogy az állami kezelésben levő szolgáltatóknak adott bérfejlesztés összegét adják oda azoknak a magánszolgáltatóknak is, amelyek állami feladatot látnak el állami finanszírozással. A válaszban közölték, hogy a kormány nem szól bele a magánszektor ügyeibe, de ha csökken az ellátás minősége, értesítsük őket, és ők majd intézkednek. Ezzel ez az út le is zárult előttünk” – értékelte a helyzetet a VORSZ elnöke. „A minőségi ellátás megőrzése érdekében a szövetség tavalyi közgyűlésén a pécsek aláírásgyűjtést javasoltak. A mai adatvédelmi szabályok mellett viszont nem könnyű egy ilyen akcióba belefogni. Egyeztettünk a jogászokkal, mi hogyan szerepelhet, elkezdtük szétküldeni az íveket. Volt, ahol gyorsan, máshol akadozva folyt az aláírásgyűjtés. Az egyik központban a betegek és a nővérek azt mondták: ez egy kormány elleni akció, ők ebben nem

www.facebook.com/keresztidonacio

szívesen vesznek részt. Erre szokták azt mondani, hogy no comment. A kormányzat végül lépett, 10%-os emelést kaptak a szolgáltatók, de szerintünk ez csak átmenetileg oldja meg a problémát. Ma Magyarországon mintegy 6500 embert dializálnak rendszeresen, nem hagyhatjuk figyelmen kívül az ő érdekeiket, gyűjtjük tovább az aláírásokat” – fejtette ki a tavalyi év egyik „slágertémáját” az elnök.

NE A CITROMBAN HIGGYENEK

A tájékoztatás továbbra is fontos terepe a szövetség munkájának. A megújult honlap és a Facebook-csoportok jól kiegészítik, sőt, egyre inkább átveszik az újság, a Vesevilág szerepét. Ez utóbbi a támogatók, többek között a B. Braun adományai ellenére is csak néhány alkalommal tud megjelenni. Ádám Aurél nap mint nap telefonhívásokból, bejegy-

A LEGNEHEZEBB PILLANAT AZ VOLT, AMIKOR A GFR-EM 20 ALÁ ESETT. HAT ÉV KÜZDELEM, DIÉTA, REMÉNYKEDÉS UTÁN TUDTAM, INNEN MÁR NINCS VISSZAÚT.

zésekől tapasztalja meg az érintettek komoly információhiányát. Sokan alapvető dolgokkal nincsenek tisztában, például azzal sem, hogy bizonyos diagnózis esetén már a dialízis megkezdése előtt jelentkezni lehet a transzplantációs listára. Az elnök neten szerzett bosszantó tapasztalatai az elmúlt évben tovább bővültek. Jó, ha az információk 10%-a hasznos, a többi jó esetben semleges, de vannak kifejezetten károsak is. Az egyik, a citrom varázslatos gyógyerejét hirdető bejegyzésre (a citrom még a rákot is meggyógyítja) válaszolt is, a „szerző” pedig azzal intézte el a kérdést, hogy ha az ember hisz valamiben, akkor az segít. Ádám Aurél szerint talán nem a citromban kellene hinni. Ő jóra használja a világháló lehetőségeit, rendszeresen fordít le és tesz közzé a vesebetegséggel kapcsolatos, máshol nem hozzáférhető külföldi tanulmányokat közérthetően, magyarul. A világháló és a közösségi média persze nem csak átok, hiszen az elmúlt évben itt ismerkedett össze Gáti György fotóművésszel, akivel a facebook-os ismeretséget követően közös munkába kezdtek.

A KERESZTDONÁCIÓ MŰKÖDŐKÉPES MEGOLDÁS

Gáti György aktív tagja a vesetranszplantáltak és dializáltak Facebook-csoportjának. „Ez jó felület, amelyen népszerűsíthető és ismertté tehető a keresztadonáció ügye. Itt figyeltem fel Ádám Aurél bejegyzéseire. Feltűnt, mennyire tájékozott, szimpatikus módon kommunikált. Egy idő után személyes kapcsolatfelvételt került sor, és már az első beszélgetés során kiderült, vannak olyan ügyek, amelyekben érdemes együtt cselekednünk. Például a keresztadonáció megismertetése, elterjesztése Magyarországon. A keresztadonáció egy olyan módszer, amely lehetőséget biztosít az élődonoros transzplantációra az olyan beteg számára is, aki valamilyen szempontból nem megfelelő, de egészséges donorajánlással rendelkezik. Teszi ezt oly módon, hogy összehozza egy másik, hasonló, inkompatibilis donor-beteg párossal, így mindkét rászoruló megfelelő vesét kaphat. Ennek a szervátültetési módnak nincs jogi akadálya, hazánkban mégsem terjedt el, gyakorlatilag nem végeznek ilyen átültetéseket.

Ádám Auréllal szeretnénk felhívni a figyelmet erre a lehetőségre. Jó lenne elérni, hogy a keresztadonációra jelentkező párokról hivatalos lista készüljön. Ezeknek a céloknak az elérésében segíthet a VORSZ. Szemben Magyarországgal, az Egyesült Államokban évtizedek óta jól működő rendszer segíti az ilyen listán lévőket. A nagy klinikák és egyetemi intézmények önállóan, egymás között és országos hálózatos civil szervezetekkel működtetik a keresztadonációs szisztémát. De közelebbi példát is mondhatok: Ausztria nemcsak határain belül működteti ezt, hanem a Cseh Köztársasággal közös program keretében is. Az egyértelmű, hogy az élődonoros szervátültetés jobb kilátásokkal bír, mint a cadaver donoros, és hosszútávon jobb esélyeket biztosít, mint a dialízis. A keresztadonáció jogi és egészségügyi eljárásai nem különböznek a közvetlen élődonoros átültetésétől. A műtétek nagy előnye, hogy előre tervezhetők. Az esetleges visszalépésektől való aggodalomhoz pedig annyit fűznék, hogy az Egyesült Államokban 5% ez az arány, ami a 95%-ban megvalósult műtétekhez képest elenyésző” – vallja Gáti György.

A LEGNEHEZEBB PILLANAT

„A legnehezebb pillanat az volt, amikor a GFR-em 20 alá esett. Hat év küzdelem, diéta, reménykedés után tudtam, innen már nincs visszaút. A biopszia eredménye egyértelművé tette, mi vár rám. Az ember mégis reménykedik a csodában, hogy ez velem nem történik meg. Folyamatosan diétáztam, a 24-es GFR-től a 12-esig 6 év telt el. Nagyon súlyos fehérjedietát tartottam, nagyon vigyáztam a káliumra, igyekeztem mindent betartani, amiket Ambrus doktor mondott: Ez a hat év haladék a mi közös munkánk eredménye volt” – emlékszik vissza Gáti György.

A dialízis már nem okozott sokkot, ezt orvosainak, Kiss István professzornak és Ambrus Csaba doktornak köszönheti, akik végtelen türelemmel, meggyőző tájékoztatással készítették fel a dialízisre. „Amikor eljött az idő, nem volt bennem kétség, megcsináltattam a nyaki kanült, és mentem dializálni” – mondja Gáti György.

Amikor kitudódott betegsége, akkor a barátai közül négyen ajánlották föl a veséjüket, azonban egyikük sem volt megfelelő vércsoportú. Így került kapcsolatba a keresztadonáció gondolatával. Információkat gyűjtött, cikkeket, videókat fordított magyarra, keresztadonációs Facebook-oldalt hozott létre, hogy Magyarországon is hatékonyan működhessen a keresztadonáció, emberek tucatjainak biztosítva a normális életbe történő visszatérés lehetőségét.

B. BRAUN- VÁLLALATCSOPORT

A több mint 64 ezer munkatársával 64 országban jelen lévő B. Braun a világ egyik vezető egészségügyi vállalkozása. Az 1839-ben alapított családi vállalkozás az ügyfeleivel és partnereivel folytatott konstruktív párbeszéd útján hatékony megoldásokat és irányadó sztenderdeket fejleszt ki az egészségügyi ellátórendszer számára.

Magyarországon a vállalatcsoportot a B. Braun Medical Kft., a B. Braun Avitum Hungary Zrt. és a B. Braun Trading Kft. képviseli. A három cég hazánkban 2500 munkatárs számára jelent biztos és kiszámítható munkahelyet, további 1000 magyar állás megtartása pedig közvetve kapcsolódik sikeres tevékenységükhöz. A cégcsoport 45 milliárd forintos éves árbevételével a magyarországi egészségügyi piac egyik legnagyobb szereplője. A B. Braun Magyarországon története során 90 milliárd forintot meghaladó beruházást hajtott végre, és évente 6 milliárd forint adó- és járulékbefizetéssel járul hozzá az ország költségvetéséhez.

A B. BRAUN A HAZAI EGÉSZSÉGÜGYET SZÁMOS TERÜLETEN SZOLGÁLJA:

- Orvosi eszközök gyártása és forgalmazása
- Országos dialízishálózat működtetése
- Orvosi szoftverek fejlesztése
- Egészségügyi képzések szervezése

A B. BRAUN MAGYARORSZÁG SZÁMOKBAN

17

CSR-PROGRAM
TÁMOGATÁSA

11

MINŐSÉGÜGYI DÍJ
ÉS ELISMERÉS

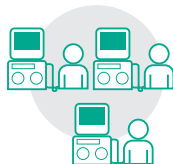
18

DIALÍZISKÖZPONT

2500

VESEBETEG
ELLÁTÁSA

480

EZER

DIALÍZISKEZELÉS
ÉVENTE

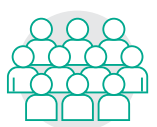
45

MILLIÁRD
FORINT
ÉVES ÁRBEVÉTEL

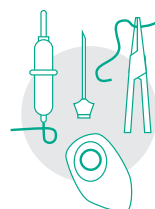
6

MILLIÁRD
FORINT ADÓ- ÉS
JÁRULÉKBEFIZETÉS ÉVENTE

2500

MUNKATÁRS

5000

EGÉSZSÉGÜGYI
TERMÉK

90

MILLIÁRD FORINT
ÉRTÉKŰ ERUHÁZÁS
30 ÉV ALATT

ÉVI 70

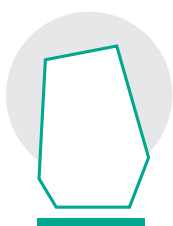
MILLIÓ
TERMÉK
GYÁRTÁSA

GYÁRTÁSI
KIVÁLÓSÁGKÖZPONT

SZOFTVERFEJLESZTÉSI
KOMPETENCIAKÖZPONT

AON LEGJOBB
MUNKAHELY DÍJ
2015, 2016, 2017, 2018

A B. Braun gyöngyösi gyára kiemelkedő szakértelmével kompetenciaközpont a vállalatcsoporton belül, a budapesti cégközpontban készült szoftverek a világ 90 országában több mint 100 000 dialízisgépen futnak, több százezer vesebeteg kezelését biztosítva.

B. BRAUN MEDICAL KFT.

GYÁRTÁS

A cég folyamatosan növekvő és fejlődő gyöngyösi gyára egyszer használatos orvosi eszközöket állít elő. Éves szinten több mint 70 millió termék, elsősorban infúziós és transzfúziós szerelések, cytoszettek, katéterek, vérvonalak, műtéti elszívó rendszerek és egyéb speciális eszközök kerülnek ki a három évtizedes múltra visszatekintő gyáregységéből. A gyöngyösi üzem 5300 négyzetméteres tiszta-terében több mint 1600 munkatárs vesz részt az egyszer használatos orvosi eszközök gyártásában. A helyi munkaerő által itt előállított kiváló minőségű termékeket – amelyeknek 98%-a kerül exportra – a magyar és a nemzetközi egészségügyi ellátórendszerben is felhasználják.

Ma a B. Braun gyöngyösi üzeme a térség egyik legnagyobb munkaadójaként munkatársainak hosszú távú munkalehetőséget nyújt. A gyártóhely 2019 végére új gyárépülettel bővül, amely 2025-re megduplázza a cég gyártókapacitását, és 400 új munkavállalónak biztosít majd stabil, megbízható munkahelyet.

FEJLESZTÉS

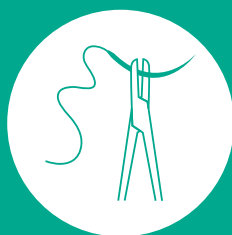
A B. Braun Medical Kft. fejlesztési divíziója dialíziskészülékek hardver- és szoftverfejlesztését, valamint infúziós pumpák szoftverfejlesztését végzi. A divízió 100 magyar fejlesztőmérnököt foglalkoztat a B. Braun nemzetközi orvossoftver-fejlesztő központjaként is működő budapesti irodájában. A B. Braun Medical Kft. munkatársainak kiemelkedő szakértelmét a német anyacég is elismeri. Erre a legfőbb bizonyíték az, hogy Németországon kívül a B. Braun-cégcsoporton belül csak Magyarországon zajlik fejlesztői tevékenység, és a hazánkban fejlesztett termékek köre folyamatosan bővül.

A világon működő valamennyi B. Braun dialízisgépen a magyar fejlesztő munkatársak által kifejlesztett orvosi szoftver fut. A B. Braun tudásmegosztást hangsúlyozó Sharing Expertise mottójának jegyében kiemelt figyelmet fordít a jövő generációjának oktatására és fejlesztésére, valamint az innovatív tanulási folyamatok elősegítésére. A B. Braun Medical Kft. fejlesztési divíziója 2013 óta együttműködik a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel és az Óbudai Egyetemmel. Ebben a két felsőoktatási intézményben a vállalat munkatársai az Orvosi készülékek gyártmányfejlesztése tantárgy oktatásával vesznek részt a hallgatók képzésében.

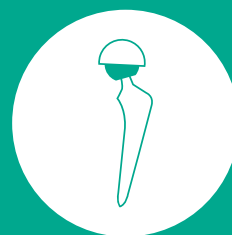
B. BRAUN TRADING KFT.

A B. Braun Magyarország kereskedelmi tevékenységét a B. Braun Trading Kft. végzi: a cég több mint 5000 különféle orvosi eszközzel látja el a kórházakat és egészségügyi intézményeket. Termékkínálata az alábbi terápiás területeket fedi le.

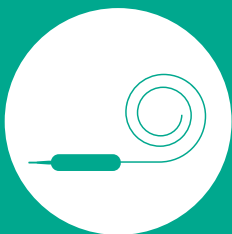
ÁLTALÁNOS
SEBÉSZET

ORTOPÉDIAI
ÍZÜLETI PÓTLÁS

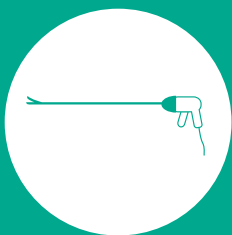
INTERVENCIÓS
KARDIOLÓGIAI
DIAGNOSZTIKA
ÉS TERÁPIA

IDEGSEBÉSZET

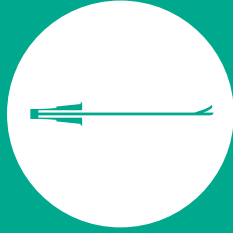
LAPAROSZKÓPIA

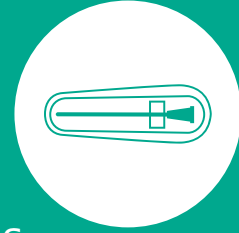
GERINCSEBÉSZET

SZÍV- ÉS
MELLKASSEBÉSZET

UROLÓGIAI ELLÁTÁS

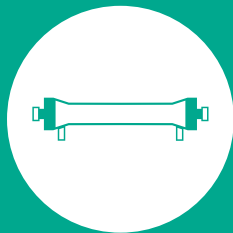
FERTŐZÉSMEGELŐZÉS

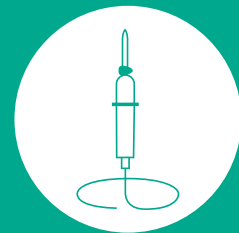
SZTÓMATERÁPIA

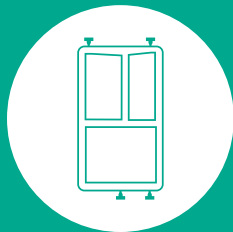
DIALÍZISELLÁTÁS

INFÚZIÓS TERÁPIA

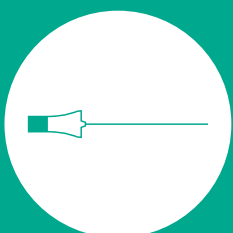
TÁPLÁLÁSTERÁPIA

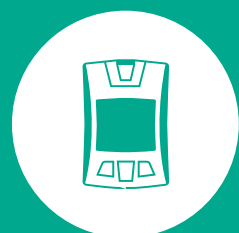
SEBKEZELÉS

FÁJDALOMTERÁPIA

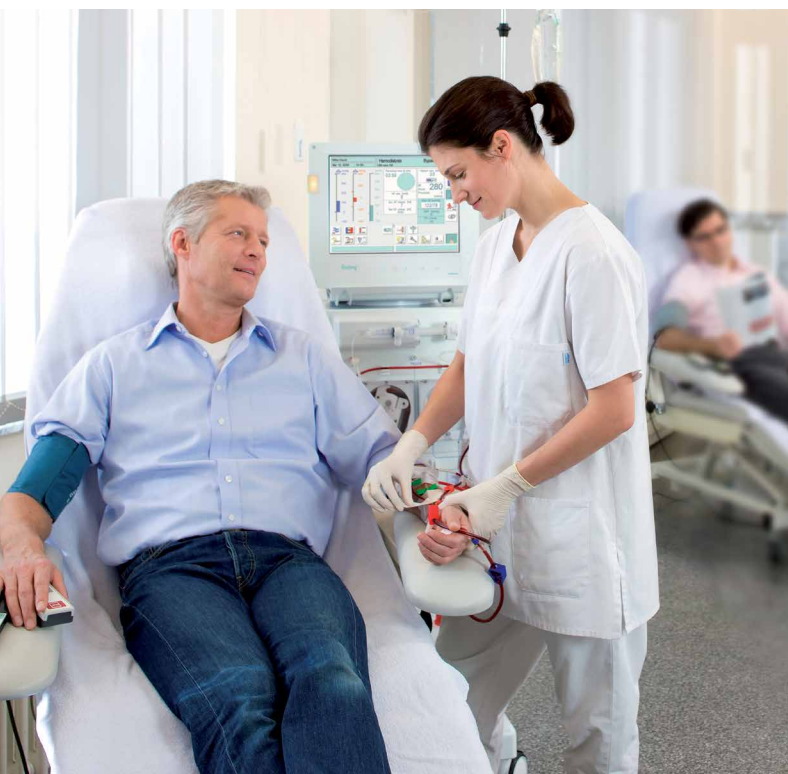

DIABÉTESZELLÁTÁS

B. BRAUN AVITUM HUNGARY ZRT.

A B. Braun Avitum Hungary Zrt. kiemelkedő színvonalú dialíziskezelést nyújt a vesebetegek számára.

Az Avitum 1989-ben hozta létre az első dialízisközpontot, a hazánkban található első magán-egészségügyi létesítményként. Fő célunk az volt, hogy annak a több ezer magyar vesebetegnek is biztosítsuk az életben maradáshoz nélkülözhetetlen dialíziskezelést, akik korábban ehhez nem jutottak hozzá, mind ez idáig ugyanis önmagában az 50 éves kor elérése is kontraindikációt jelentett a kezelés megkezdése szempontjából. A cég a sikeres beruházások eredményeként további tizenhét dialízisközpontot hozott létre, és ezzel elérte, hogy az életben tartó dialíziskezelés biztosított legyen a vesebetegek számára.

Ma a B. Braun Avitum Hungary Zrt. 18 dialízisközpontjában országszerte több mint 700 munkatárssal és a legkorszerűbb orvostechikával nyújt nap mint nap több mint 2500 vesebeteg – azaz a magyarországi rászorulóknak 40%-a – számára magas színvonalú vesepótló kezelést. A B. Braun Avitumnál folyó ellátás magas színvonalának kézzelfogható bizonyítéka a számos elnyert minőségügyi díj és elismerés is: 2015-ben az Avitum kiérdemelte a Nemzeti Minőségi Díjat, az AON Legjobb Munkahely kitüntetését pedig négy alkalommal, 2015-ben és 2016-ban, 2017-ben és 2018-ban is elnyerte.

AESCULAP AKADÉMIA

A vállalatcsoport égisze alatt működő Aesculap Akadémia 2007 óta kínál Magyarországon szakmai képzéseket és fejlesztő programokat az egészségügyben dolgozó szakemberek számára. Kurzusai között is megtalálhatók elméleti előadások, szemináriumok, szimpóziumok, valamint gyakorlatok. Alapítása óta a budapesti Aesculap Akadémia több mint 700 rendezvénye közel 35 ezer résztvevőt vonzott.

KÜLDETÉSÜNK

Ügyfeleinkkel és partnereinkkel folytatott **konstruktív párbeszéd** útján hatékony megoldásokat és irányadó standardokat fejlesztünk ki az egészségügyi ellátórendszer számára.

JÖVŐKÉPÜNK

Megóvjuk és javítjuk az emberek **egészségét** világszerte.

INNOVÁCIÓ, HATÉKONYSÁG, FENNTARTHATÓSÁG

Hatékony
megoldások
konstruktív
párbeszéd útján

